

Edini slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah :-
Velja za vse leto . . \$3.00
Za pol leta \$1.50

GLAS NARODA

The only Slovenian Daily
in the United States :-
Issued every day except Sundays
and Legal Holidays :-
50,000 Readers :-

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.
NO. 170. — ŠTEV. 170. NEW YORK, FRIDAY, JULY 21, 1916. — PETEK, 21. JULIJA, 1916. VOLUME XXIV. — LETNIK XXIV.

Operacije na vzhod. bojišču zelo ovira slabo vreme.

NEMCI POROČAJO, DA SO SE MORALI NEKOLIKO UMAKNITI. — JUŽNO OD LUTSKA SO ZAVZELI NEMCI NEKAJ ZELO VAŽNIH RUSKIH POSTOJANK. — V BUKOVINI SE NI NIČ POSEBNEGA PRIPETILO. — VSLED NEPRESTANEGA DEŽEVANJA SO REKE ZELO NARASLE. — SPOPADI V KAVKAZU. — BITKA PRI JABLONICI. — OFENZIVNO PRODIRANJE PROTI KOVLU.

Petrograd, Rusija, 20. julija. — Poročilo ruskega generalnega štaba se glasi:

— V torek se je pojavilo nad Zamirnom sedemnajst nemških zrakovplovcev, ki so vrgli na provizorično bolnišnico 27 bomb. Trije zdravniki in deset ranjencev je bilo mrtvih, sedem zdravnikov in pet ranjencev pa težko poškodovanih.

Poročilo o najnovejših bojih se glasi: — Ob reki Stohod so bili vsi sovražniški poskusi brezuspešni. Južno od Gorhova se je vnela vroča bitka, ki se je končala s popolno zmago našega orožja.

Vsled neprestanega deževja je reka Dnjester silno narasla. Skoraj vsi potoki in reke so prestopile bregove. Deževje zelo ovira vojaške operacije. Obronki gora so tako sploski, da je le s težavo mogoče dospeti nauje.

Voda je odnesla veliko mostov, plavov in transportnih čolnov. Kakorhitro se bo vreme izpremenilo in bo voda upadla, bomo nadaljevali s svojimi operacijami.

London, Anglija, 20. julija. — Iz Petrograda je dospelo v Rim poročilo, da se je pri Jablonici v Bukovini vnela zelo vroča bitka, ki se bo najbrže končala s popolno zmago ruskega orožja.

V Karpatih se vrše vroči boji. Rusi imajo taje že v rokah tri prelaze, ki vodijo iz Bukovine v Ogrsko nižino. Iz zadnjih poročil je razvidno, da so začeli Rusi zopet z ofenzivnim prodiranjem proti Kovelu.

Avstrijci in Nemci so dobili zadnje dni velika ojačenja, pa kljub temu ne morejo ničesar opraviti. Jablonica se nahaja južno od Kolomeje v podnožju Karpatskega pogorja.

Petrograd, Rusija, 20. julija. — Ruski generalni štab poroča, da so Rusi te dni zavzeli važno mesto Kugi, ki leži par milj zapadno od Erzeruma.

Zapadno od Baiburta so se morali Turki z velikimi izgubami umakniti iz svojih postojank. Pri Rovandizu so se Rusi z strateških ozirov nekoliko umaknili.

Berlin, Nemčija, 20. julija. — Položaj na vzhodnem bojišču je postal za Nemce zelo ugoden. Kljub temu, da Rusi žrtvujejo velikanske množine vojaštva in municije, le malo napredujejo. Rusko ofenzivno prodiranje je faktično vstavljeno.

Jugovzhodno od Rige, kjer so koncentrirane čete nemškega generala Hindenburga in ruskega generala Kuropatkina, se je vnela včeraj vroča bitka, ki se je pa končala s popolno zmago našega orožja. Sovražnik se je moral z velikimi izgubami umakniti.

Severno od Sokula ob reki Styr si je priboril general Linsingen več lepih uspehov. Jugozapadno od Lutskia so Nemci prodrli do črte pri Jelizarovu.

V Galiciji, kjer je razpostavljena armada generala Bothmera, se ni ničesar posebnega pripetilo. Južno od Dnjestra, kakor tudi v Bukovini, so bili vsi ruski napadi brezuspešni. Z ozirom na sedanji položaj je naravnost izključeno, da bi si priborili Rusi pet preko Karpatov v Ogrsko nižino.

Berlin, Nemčija, 20. julija. — Uradno poročilo, ki ga je izdal veliki nemški generalni štab, se glasi: **Armadska skupina generala Hindenburga:** Južno od Rige je bil vprizoril sovražnik nekaj protinapadov, katere smo pa z lahkoto odbili.

Armadska skupina princa Leopolda: Na tej fronti se vrše samo manjši spopadi med nemškimi in ruskimi prednjimi stražami.

Armadska skupina generala Linsingena: V Voliniji se je začel sovražnik v divjem begu umikati. Vroča bitka severno od Sokula se je končala s popolno zmago našega orožja.

Armadska skupina generala Bothmera: Na tej fronti se ni zadnje dni ničesar posebnega pripetilo. **Dunaj, Avstrija, 20. julija.** — Boji, ki se vrše v Bukovini, severovzhodno od Prislopa, niso posebnih velike važnosti.

Bitka pri Tartarovu še zdaj ni končana. Pri Kačavki smo vprizorili zelo uspešen napad na ruske postojanke ter jih nekaj zavzeli. Ob Stohodu je položaj neizpremenjen.

Ogri in Nemci.

Nova ogrska stranka. — Izjava grofa Karolyi-ja. — Politika nemškega državnega kancelerja.

Berlin, Nemčija, 20. julija. — Iz Budimpešte poročajo, da je postal predsednik novovstanovljene ogrske neodvisne stranke grof Michael Karolyi. — Ko je prevzel predsedstvo, je imel dogovor, v katerem je rekel med drugim tudi sledeče:

Z ozirom na razna sumničenja in govornice moram izjaviti, da mi nočem skleniti nobenega separatnega miru, pač pa do konca braniti našo deželo. (Vse to je le pesek v oči. — Op. ur.)

Berlin, Nemčija, 20. julija. — Nemški narodni odbor, ki ima nalogo "zasejati" med Nemce prepričanje, da mora Nemčija skleniti časten mir, je izdal nekak manifest, katerega bo te dni priobčil. Manifest je podpisalo veliko uglednih Nemcev.

Narodni odbor je velik prijatelj nemškega državnega kancelerja. Člani odbora smatrajo Hollwega za edinega človeka v Nemčiji, ki želi narodu dobro in pravijo, da je njegova politika najboljša. Pri vsaki priliki se sklicujejo na njegove govore in so odločni nasprotniki stranke, katere želi, da bi se vojna nadaljevala.

(Nemški državni kanceler ni nič kaj priljubljen pri pruskih junakih in nemški vojaški stranki, katere največja želja je, da bi se vojna nadaljevala. Tem ljudem ni mar usoda Nemčije, ampak gledajo v prvi vrsti na to, da imajo od vojne posamezniki kolikor mogoče velike dobičke. — Nemški državni kanceler ima na svoji strani veliko uglednih Nemcev, med katerimi je tudi general Hindenburg. Op. ur.)

Zavezniki se naročajo. Uradniki raznih municijskih podjetij so naznanili, da so zavezniki dali še več velikih naročil za blago za izdelovanje municije.

United States Steel korporacija je baje dobila za 150,000 ton jekla. Samo francoska vlada ga bo vzela 100,000 ton.

Priboljšanje plač. **Chester, W. Va., 20. julija.** — American Sheet and Tin Plate Co. je naznanila, da bo s prvim avgustom priboljšala plače svojim delavcem za osem odstotkov. To je zdaj drugo priboljšanje tekom tega leta.

Še 100,000 mož iz Kanade. **Ottawa, Ont., Kanada, 20. julija.** — Vojni department naznanja, da bo v teku kratkega časa odšlo preko morja v Anglijo in potem v Francijo še 10,000 kanadskih vojakov.

DENAR SE LAHKO ODPOŠLJE V STARO DOMOVINO TUDI PO BREŽIČNEM BRZOJAVU.

Naslov velja: vsaka beseda 65 centov; zaradi natančnosti je treba upoštevati tudi hišno številko in zadnjo pošto, ako se ista ne nahaja v kraju. To svoto je dodati dnevnemu kurzu; manj od 50 kron ni mogoče poslati in ne več kakor 10,000 K. Brežične pošiljave grede vse v Nemčijo, od tam se pa pošljejo denarne nakaznice po pošti na zadnje mesto.

Natančno smo poizvedeli, da take pošiljave dosepejo primeroma hitro za sedanje razmere in je mogoče dobiti odgovor nazaj, da je bil denar izplačan v 20 dneh. Zgodi se pa kaj lahko, da pošiljatev traja tudi dalj časa in to, ako se napravi napake pri brežičnem brzojavu; denarja se ne more izgubiti, pač pa je mogoča zakasnitev, ako se urine kje kaka napaka.

Kdor želi poslati na ta način denar v staro domovino, mora natančno napisati naslov in dati: pošlje naj se po brežičnem brzojavu.

FRANK SAKNER,
32 Cortlandt St., New York, N. Y.

"Deutschland".

Nemški podmorski čoln bo v kratkem odplul. — V Nemčijo bo odpljal veliko zlatega denarja.

Baltimore, Md., 20. julija. — Izjava svojega prihoda je bil danes Pavel Koenig, kapitan nemškega podmorskega čolna "Deutschland", prvič oblečen v svojo modro mornarsko uniformo. Pri njem se je dolgo časa mudil kapitan ladje "Neckar", Hinsh.

Nekateri pravijo, da sta neprestano študirala zemljevide reke Potapsee. Kapitan je izjavil, da se pred odhodom ne bo podal nič več na suho.

Ko so včeraj mornarji zaprli na morskem čolnu vse zaklopnice, je bilo vse tukajšnje časopisje mnenja, da bo podmorski čoln še to noč odplul, kar se pa ni zgodilo. Po mestu se je razširila govoriča, da bo vzel kapitan Koenig seboj v Nemčijo veliko množino zlatega denarja. Ta svota znaša baje kakor tri milijone dolarjev.

Pavel G. L. Hilken, tukajšnji zastopnik novovstanovljene "Ocean Rhederei Gesellschaft" se je mudil danes v Philadelphiji, kjer je poskušal zavarovati svoto, katero bo vzel Koenig seboj. — Če se mu je to posrečilo ali ne, se dozdaj še ni moglo dognati.

Podmorski čoln je skoraj čisto ves pod vodo. Straži ga pet vlačilnih čolnov.

Skale nad Lahe.

Lahi napadajo, toda Avstrijci jih dobro odbijajo. — Italijani so obstreljevali Trbiž.

Berlin, Nemčija, 20. julija. — Dunajsko uradno poročilo se glasi, da so avstrijske čete valile skale na postojanke italijanskih vojakov pri Brocola prelazu.

Glasi se: "Po dolgotrajnem pripravljaju so italijanske čete trikrat napadle naše postojanke pri Brocola prelazu. Zavrnilo smo jih z granatami, strojnimi puškami, zlasti smo pa imeli dobre uspehe s skalami, katere smo valili nadnje z višine.

"Hudi boji so se vršili tudi pri Rabeljski Belji, v katerih smo zaplenili eno strojno puško. "Sovražnik je obstreljeval Trbiž.

Rim, Italija, 20. julija. — Kljub temu, da je bilo vreme zelo neugono, so italijanske čete vseeno nadaljevale s svojim pritiskanjem na avstrijske postojanke.

Uradno poročilo italijanskega vojnega urada se glasi: "Neugodno vreme je zelo oviralo naše operacije, zlasti v gorovju. Infanterijski boji so se vseeno nadaljevali in imeli smo nekoliko uspeha pri Brocola prelazu.

"V dolini Brenta smo obstreljevali železniško postajo Marter; poškodovali smo poslopje in več železniških voz.

"Na ostalih delih fronte se ni ničesar posebnega dogodilo; položaj je skoro popolnoma neizpremenjen."

Zastopnik avstrijske vlade v državnem departmentu. **Washington, D. C., 20. julija.** — Baron Zwiedinek, zastopnik avstrijske vlade v Washingtonu, je bil danes v državnem departmentu in je imel s poslušajočim državnim tajnikom Mr. Polkom celouren pogovor.

O čem sta razpravljala ni znano. Domneva pa se, da se je šlo glede zadeve parnika "Petrolite", glede česar je washingtonska vlada nedavno protestirala, toda še ni dobila odgovora od dunajskega zunanjskega ministra.

Rusija bo iskala posojilo v Združenih državah. **London, Anglija, 20. julija.** — Nek financir, ki ima pri angleški vladi zelo visoko mesto, se je ravnokar vrnil iz Rusije in je izjavil, da bo ruska vlada iskala posojilo v Združenih državah, in sicer sto milijonov dolarjev.

"Črna lista".

Washingtonska vlada bo poslala angleški najbrže še ta teden protest radi "črne liste".

Washington, D. C., 20. julija. — Poslušajoči državni tajnik Polk je zahteval od angleškega poslanika v Washingtonu, da pojasni, kaj je namen angleške "črne liste" in v koliki meri jo namerava angleška vlada še povečati.

Državni department je sklenil poslati angleški vladi protest, kakorhitro bo dalo angleško poslaništvo odgovor državnemu tajniku.

Protest bo odposlan najbrže jutri, popolnoma gotovo pa v soboto.

Chevalier Van Rappart, zastopnik nizozemske vlade, je naprosil vlado Združenih držav, da mu naznani, kako pot bo ubrala.

Iz tega se da sklepati, da bodo vse nevttralne države skupno nastopile proti Angliji.

Državni department je tekom dne dobil cel kup protestov prizadetih ameriških tvrdk in posameznikov.

Informacije iz poluradnih virov naznanjajo, da je "angleška črna lista" mnogo večja kot je pa naznani londonska vlada.

Prvotno je lista vsebovala dvainosemdeset tvrdk in posameznikov, toda državni department je dobil listo, ki vsebuje samo osemdeset imen.

Angleški poslanik Sir Cecil Spring-Rice je izjavil, da je ta lista popolna.

Rusija in pomoč za Poljako. **Washington, D. C., 20. julija.** — Ameriški poslanik Francis v Petrogradu je poslal danes državnemu departmentu kabel-brzojavko, v kateri sporoča, da mu je ruski ministrski predsednik Sazanov zagotovil v posebnem pismu, da ne bo imela ruska vlada nič zoper to, ako bodo hotele Združene države pomagati Poljski.

Poslanik Francis omenja, da je bil Sazanov daljša časa odsoten, vsled česar se je odgovor tudi nekoliko zakasnil.

Rusija je prva izmed štirih držav, ki je privolila, da pomagajo Amerikanci Poljakom.

Pozor pošiljatelj denarja!

Vlad negotovega dostavljanja pošte, ki je namenjena iz Amerike v Avstrijo in Nemčijo ter narobe sprejemamo denarne pošiljatev do preklica le pod pogojem, DA SE VSLED VOJNE IZPLAČAJO MOGOČE Z ZAMUDO. DENAR NE BO V NOBENEM SLUČAJU IZGUBLJEN, ampak nastati zamorejo le zamude. Mi jamčimo za vsako denarno pošiljatev toliko časa, da se izplača na določeni nalog. Istotako nam jamčijo zanesljivo ameriške banke, s katerimi smo sedaj v svesi radi vojne in radi popolne sigurnosti pri pošiljanju denarja.

Cene:

K	\$	K	\$
5....	.90	120....	16.80
10....	1.60	130....	18.20
15....	2.30	140....	19.60
20....	3.00	150....	21.00
25....	3.70	160....	22.40
30....	4.40	170....	23.80
35....	5.10	180....	25.20
40....	5.80	190....	26.60
45....	6.50	200....	28.00
50....	7.20	250....	35.00
55....	7.90	300....	42.00
60....	8.60	350....	49.00
65....	9.30	400....	56.00
70....	10.00	450....	63.00
75....	10.70	500....	70.00
80....	11.40	600....	84.00
85....	12.10	700....	98.00
90....	12.80	800....	112.00
95....	13.50	900....	126.00
100....	14.20	1000....	140.00

Kor se zdaj ome denarju skoraj vsak dan menja, so primorani računati po najnovejših cenah in bomo tudi nakazovali po njih. — Včasih se bo zgodilo, da dobi naslovnik kaj več, včasih pa tudi kaj manj. List dospe na zapad pona vadi par dni kasneje in med tem, ko dobi naslovnik list v roke, se pri nas ome morda še večkrat spreminja.

TVRDKA FRANK SAKNER,
32 Cortlandt St., New York, N. Y.

Angleži in Francozi so imeli precejšnje uspehe.

ANGLEŽI SO PRI LONGUEVALU NAPREDOVALI ZA TISOČ JARDOV. — FRANCOZI SO SVOJE NAPADE OBNOVILI IN IMELI PRECEJŠNJE USPEHE. — V ZADNJIH BOJIH SO VJELI VEČ KOT TRITISOČ NEMCEV. — NEMCI SO TEKOM TE OFENZIVE NA VZHODNI FRONTI ŽE 25,000 MOŽ IZGUBILI, KATERE SO ZAVEZNIKI SAMO VJELI. — IZGUBE SO OGROMNE.

London, Anglija, 20. julija. — Nemška protiofenziva se je na zahodni in na vzhodni fronti temeljito izjalovila in armade centralnih držav se nahajajo zdaj zopet na vseh frontah v obupni defenzivi.

Francozi, ki so zadnje dni mirovali in se pripravljali, so tekom tega dne obnovili uspešne napade. Uradna poročila iz angleških in francoskih glavnih stanov kažejo, da so obojih armade znatno napredovale.

Nek oficelni vojaški strokovnjak piše glede petnajst-dnevni bojov, ki se vrše v dolini Somme:

— Francoske čete, katere se je smatralo že za popolnoma izčrpane, so na deset milj dolgi fronti napredovale najmanj za šest milj v širini.

Vse to ozemlje je bilo izvanredno utrjeno, tako, da so ga Nemci smatrali za nepremagljivo, oziroma nezavzetno.

Te kom tega časa smo zaplenili petinosemdeset težkih topov, sto strojnih pušk, dalje pa tudi veliko množino drugega vojnega materiala, katerega množine se pa ne da določiti.

Naše čete so v teku teh petnajst-dnevni bojov vjela 25,000 nemških vojakov, med njimi 235 častnikov.

Vojaški kritiki so mnenja, da bodo Nemci kmalu primorani svojo dolgo fronto skrajšati, kajti defenziva jim je zdaj zelo težka.

Pariz, Francija, 20. julija. — Francoski urad je danes zvečer izdal sledeče poročilo:

— V južnem delu doline Somme smo vprizorili več hudih napadov in zavzeli celo nemško prvo pozicijo od Es-trees prav do Verdandovillersa.

V tem boju smo vjeli 2,900 mož, med katerimi je bilo trideset častnikov. Dalje smo zaplenili tudi tri težke topove, trideset strojnih pušk in več drugega vojnega materiala.

Pri reki Meuse smo s pomočjo granat nekoliko nepredovali pri Thiaumontu. Pred Verdunom smo vjeli okoli trideset Nemcev, vstevši osem častnikov.

Naši zrakovplovci so v noči od 19. na 20. julija bili zelo aktivni. Bombardirali so sledeče postaje: Thionville, Brissulle, Montmedy in Biovouas; napravili so velike poškodbe. Eden naših avijatikov je vrgel osem bomb na vojaško napravo v Lorrachu.

Najzadnejše francosko poročilo se pa glasi: — Na obeh straneh južnega dela reke Somme je naša infanterija napadala nemške pozicije in znatno napredovala.

Na severnem delu smo osvojili sovražne zakope pri Mamelonu in Hardencourt. Na tem delu bojnega polja smo vjeli 400 sovražnikov.

Med Barleuxom in Soyecourtom smo osvojili vse zakope prve nemške vrste, ki so bili dozdaj še v rokah nemških čet.

Pri Champagne smo vdrli v nek nemški zakop in vjeli več vojakov.

Na levem bregu Meuse se vrše hudi boji, toda položaj je tako kot je bil. — **London, Anglija, 20. julija.** — Iz angleškega glavnega stanu je došlo sledeče poročilo:

— Na črti Bazentin-Longueval smo kljub grozoviti nemški trmoglavosti napredovali za tisoč jardov. Strašni boji se vrše še pri vasi Longueval in pri gozdu Dellville.

Angleški glavni stan v Franciji, 20. julija. — Angleške čete so našle v nekem zavzetem nemškem zakopu dnevnik nekega nemškega častnika, iz katerega je razvidno, da je imel nek bavarski rezervni regiment v bojih od 1. do 6. julija tritisoč mož mrtvih; cel polk je štel 3,500 vojakov.

Nek drug dokument pa kaže, da je nek bataljon 190. polka, ki je štel 1,100 mož, izgubil 980 vojakov.

Nemci.

Časnikarski poročevalci v Nizozemski so preko Londona sporočili, da je nemški generalni štab izdal poziv na nemško ljudstvo, v katerem apelira nanj, da naj imajo zaupanje vanj:

Poziv se na nekem mestu glasi: "Nikdar se ni bil svet priča kaj sličnemu, nikdar se ni videl kaj enakemu kot so današnje bitke. Nikdar ni nobena armada napravila toliko junaških činov kot jih je naša."

"Sovražnik vsakih par ur naznanja, da je zvalzel vse, gozdove in zajel na tisoče naših vojakov. In poroča pa v besedah, ki niso več vojaške, temveč se glase kot nekeke fantastične himne o zmagah, ki ne odgovarjajo resnici ter tako poskušajo odvzeti zaupanje nemškemu ljudstvu."

Navada je že, da sovažnik vedno zmanjšuje uspehe svojega nasprotnika.

Nemci in Avstriji pripoznajo, da se njih obroč zmanjšuje, da so izgubili ozemlje na vzhodnih frontah, na Zahodu in tirolski fronti; pripoznajo, da je res, kar poročajo iz Londona, Pariza, Petrograda in Rima, toda nočejo pripoznati, da bi bilo to kakšne večje vrednosti.

Vsi moramo upoštevati, da je bilo nemško ljudstvo tekem cele vojne zelo zaupljivo napram svojemu vodstvu in da ni nikdar niti najmanjšega dvoma imelo, da ne bi bila končna zmaga nemška. Zato tudi zdaj lahko in opravičeno mislimo, ako pravimo, da se bo tudi zdaj zaneslo na fepodoneče besede svojega generalnega štaba.

Ljudstvo se bo zaneslo; o tem menda ni mogoče dvomiti.

V dvomu pa je lahko vsak, ako si hoče odgovoriti, če je tudi generalni štab prepričan, da je tako kot je omenil v svojem pozivu na ljudstvo.

Glasom izjav mož, ki zastopajo oficiole Nemčije, je bila nemška zmaga že pred večimi meseci, in da ni konec vojne, se je treba zahvaliti samo zaveznikom, ki so iz "nerazumljivih" vzrokov reorganizirajo in pripravljajo ter tako nepotrebno podaljšujejo vojno.

Toda časi se spreminjajo in v teku kratke dobe se lahko marsikaj pričekovanega in nepričakovanega dogodi.

Rusija je bila že strta, toda ista Rusija danes napada od Rige do Erzeruma, kot sami Nemci in njihovi zavezniki pripoznajo.

Verdum so imeli že skoro v svojih rokah; in Francija je bila že strta in izžrpana.

Kaj se more sklepati iz poziva nemškega generalnega štaba?

Ali ga je štab mogoče zato izdal, ker mu je narod zaupal, ker je vedel, da so zavezniki uspehi malenkostni, brezvažnostni, sploh ničevi?

Zato gotovo ne. Nemški narod je gotovo že trepetal, ko mu je prišlo na misel, da je nevarnost poraza velika.

Generalni štab ni mogel pokazati z dejanjem, s tem, da bi Angleže in Ruse ter Francoze zapodil, kot je bila to njegova navada, vsled česar se je moral poslužiti lepih besed, ki so segle nemškemu ljudstvu v nemško srce in povzročilo nov plamen upanja in prepričanja, da bo zmaga njihova.

Gotovo ga ni v Nemčiji diplomata oziroma štabnega častnika, ki bi bil docela prepričan, da mora biti zmaga nemška.

Gotovo jih je veliko, ki so že izgubili vse upanje.

Vendar — poskusiti velja!

Se je nekaj krivi, ki jo ima generalni štab in vlada na razpolo, da jo preljuje; naj gre še to, kar je, da bo potem manj nevarnosti pred ljudstvom, ko bo poraz očitaven.

Vlada ve, da je zmaga izključna, toda kaj se hoče; ali naj zdaj pove narodu, da je to res tako, da bo Nemčija poražena?!

Narod tega sam noče; on noče, da se govori o porazu, on hoče, da se bje do konca, do končne zmagae.

Vladi ne preostaja zdaj drugega, da še dalje drvi svoje ljudi v klavnice, kajti narod to sam hoče.

Nemškim diplomatom, ki so vzrastli iz semena, ki ga je zasejal očed sedajne Nemčije — Bismarck —, se ni posrečilo in se ne bo posrečilo streti Francije, Anglije, Rusije... celega sveta in vsotariti "Deutschland über Alles", vedel česar morajo zdaj streti svoj narod, s pomočjo katerega so hoteli streti svet.

Newyorški list "Globe" je zaljudil svoj članek, ki je pisan v

istem smislu kot naš, s sledečim odstavkom:

"Uboga Nemčija! Njena zemlja ni občutila sovražne pete. Ona se bori na tuji zemlji kot se je Napoleon do konca. Njen ponos, njena lepa lojalnost do domovine ji prepovedujeta položiti temelje za bodoči mir in varnost; ona vsled te lojalnosti in tega ponosa ne more odpraviti vlade, ki jo je spravila v to divje podjetje, ki ni v nobenem slučaju v interesu Nemčije... Cel svet izven Nemčije želi, da bi izbruhnila v Nemčiji revolucija in da bi Nemčija bila prosta Hohenzollerjev in hohenzollerske politike."

Nedavno je bil v našem listu priobčen članek "Slovenci, podajmo si roke!", katerega je spisal rojak L. P. iz Joliet.

V članku je rojak navedel uместno pripovedko, glasečo se:

"Na Irskem sta živila dva stara zakonska, brez otrok. Ker nista imela otrok, sta pa gojila različne domače živali, kot pse in mačke. Imela sta psico, ki je dobila mladiče. Ko so bili psički par dni stari, jih je vzela ženica v roke in jih ogledovala; kar nakrat je zapazila, da nimajo ščeneta oči, kajti bili so še mladi, psi pa spregledajo šče v gotovem času. Ko je videla, da so te živali brez oči, je poklicala svojega moža in mu rekla, da take živali ni vredno imeti, ker nimajo oči ter bi se samo mučile in bile v nadlego. Mož tudi ni vedel, da psi šče čez čas spregledajo in jih je prijel ter vsakega enkrat udaril ob plot. Ko so bili mrtvi, so jim pri glavi pogledali vne možgani — oči. Žena je videla, da so imeli tudi oči, toda bilo je že prepozno."

Članek je na koncu pripomnil, da se bodo tudi nam Slovencem šče takrat oči odprle, ko nas bo tujee z glavo ob plot udaril, da bodo naši možgani zagledali luč.

Rekel je, da bo takrat za nas Slovence že prepozno. Mogoče bo res!?

Zdaj nam članek in navedena pripovedka rojaka L. P. prihaja na misel, ko pišemo o nemškem narodu.

Tudi njega bo treba udariti ob plot, da mu bodo pogledali možgani izpod črapinje in da se mu bodo odprle oči.

Nemški narod je večji, močnejši od našega, zato je tudi gotovo, da mu udarec ob plot ne bo smrten, temveč, da se mu bo rana zacelila in njegovo življenje bo potem drugačno, novo, človečansko in nismo nemško.

Že prirojeno ali pa vcepljeno nam je, da sovražimo Nemca, da sovražimo cel nemški narod.

Ako človek malo globlje misli, se vpraša: Čemu sovražim Nemca? Čemu sovražim nemški narod?

Ker on sovraži moj narod, ker ga hoče vtopiti v žlici vode; bi bil odgovor na to vprašanje, katero bi si stavil samebni.

Čemu on sovraži moj narod? Mogoče zato, ker moj narod njega? Ne!

Nemškemu narodu je nek posebljen duh vcepil v srce sovražnosti do vsega, kar ni nemškega; vcepil mu je vsenemske ideje itd.

Z drugo besedo: nemški narod je velikanska žrtev vsenemških idej, katerih stvoritelj je Bismarck.

Nemški narod je žrtev, vsled česar ga pa ne smemo sovražiti, temveč pomilovati in se ga braniti.

Nemški narod je pobesnel, zdaj ne vidi kaj dela.

Mi pobesnelega človeka, ki nas hoče zadaviti, ne sovražimo, temveč ga pomilujemo in se ga branimo.

Slovenci! Ljudje smo in člani majhnega slovenskega naroda, ki trpi že toliko časa vsled pritiskanja od strani nemstva.

Igramo dve ulogi; kot ljudje in kot Slovenci!

Kot Slovenci jo igramo, da smo ponosni na svoj narod, da ljubimo svoj jezik, da spoštujemo narodove svetinje, da pomagamo sorojaku in stari domovini in tu, ako je v zadregi; da se braniamo potujevanju, da si z vsemi štirimi otepano ponemčevanje, kajti narod smo kot kateri drugi, dasi majhen, toda poln življenja.

Kot ljudje pa igramo ulogo, da onih, ki nas hočejo kot narod spraviti s površja, ne sovražimo, kajti to so le žrtve idej, ki se jim jih je vcepilo.

Prišel bo čas, ko "jih bo kdo udaril ob plot, da se jim bodo odprle oči" in takrat bodo gotovo tudi videli, kam so njihove ideje pritrirale, kam so njihove ideje pritrirale cel svet.

Mi smo Slovenci, oni so Nemci, toda ljudje smo vsi!

Stavka v Illincisu.

Znano je, da je v La Salle, Ill., in v nekaterih drugih krajih, ki leže v okolici tega mesta, izbruhnila splošna stavka delavcev v cementnih tovarnah.

Zdaj stavka že okoli 12.000 delavcev, ki so bili dozdaj zaposleni v treh velikih cementnih tovarnah.

Poroča se nam, da je bila zopet poklicana milica, ki bo imela nalogo pomagati kapitalizmu temprej zatrei delavsko stavko.

Zastavkali so pred devetimi ali desetimi tedni, kajti razmere, v katerih so morali delati, so bile že naravnost neznosne, vsled česar se bodo poskušali zdaj organizirati v unije, s čemer se pa kapitalisti seveda ne strinjajo.

Preteklo sredo — kot se nam poroča — je prišlo do spopada med stavkarji in policijo.

Unijski uradniki so izjavili, da je spopad izvala policija.

Naslednji dan, namreč takoj v četrtek, se je šerif E. M. Davis v Ottavi izmislil, da mu ni mogoče vzdrževati "divjih" stavkarjev, vsled česar je naprosil gubernerja Dunnea, da mu pošlje čet.

Gubernjer je takoj isti dan poslal dve stotnji iz Rock Islanda in Genesee; v petek je poslal še tri iz Galesburga, Oak Parka in Sterlinga ter celo sam prišel.

Kljub temu, da je bilo v mestu pet kompanij vojaštva, so se cementne družbe bale obratovati in spravljati v tovarne stavkokaze.

Dobivanje stavkokazov je glasom nekega poročila povzročilo oni boj med stavkarji in policijo.

Pripovedovanja o vzrokih boja se ne strinjajo; policija pravi tako, stavkarji pa zopet drugače.

Policisti pravijo, da so jih stavkarji napadli, potem ko so artileriji par stavkarjev, med njimi nekaj delavskih voditeljev.

Stavkarji pa pravijo, da je nek policaj aretiral čisto mirnega moža, medtem ko so se stavkarji mirno zbirali pred tovarno in da bi zahtevali, da stavkokazi, ki so sami prodajalci in uradniki pri dotični družbi, zapuste delo. Ko ga je policaj aretiral, je nek delavec zavpil: "Zakaj ste njega aretirali?", nakar je dobil eno s kolcem po glavi.

Vsled tega je nastalo veliko razburjenje in vpitje ter nered, radi česar je smatral šerif za potrebno, da je pozval gubernerja, da mu je dal na razpolago milico.

Že več let so delali nekateri kapitalisti velikanske dobičke od debelih delavskih žuljev.

V La Salle je German-American Cement Co., v Oglesby sta pa Ohio-gov Portland Cement Co. in Marquette Manufacturing Co., v katerih so zaposleni povčini Italijani, Slovenci, Litvinci in Poljaki.

Glasom različnih poročil in dopisov moremo povedati, da so bile v teh tovarnah naravnost neznosne razmere.

Delali so dolge ure v razmerah, ki niso v nobenem slučaju odgovarjale delavčevemu dobrobitu z ozirom na njegovo zdravje, temveč so ti delavci navadno umirali zelo mladi.

Svoja borna kosila so morali uživati, ne da bi si bili pravi umili roke, ki so bile polne nezdravega cementa. Jed so požirali kar v delavnicah, medtem ko so stroji obratovali naprej, da se je celoti tovarni kadilo, da se je cement vsedal na hrano in vhajal v usta.

Ker je večina teh delavcev nezmožna angleščine, si seveda tudi niso mogli pomagati in so bili vsi takorekoč pravecni sužnji kapitalizma in od kapitalistov dobro plačanih delovodij.

Mož, ki dela v cementni tovarni, ne more pričakovati starosti. On nima nikakih priprav, ki bi mu varovale ussca, oči in nos.

Veliko odstotkov delavcev oslepi oziroma oglušči, toda še veliko hujsje je, da delavci, ki delajo v cementnih tovarnah, ne morejo dihati kot se spodobi ljudem. Delavci si morajo večkrat na dan umivati nosnice, v katerih se nabira cement; ako ne bi delali to, bi jih v par letih gotovo 80 odstotkov pomrlo.

Med nobenim delavstvom se ne pojavi toliko slučajev jetike kot ravno pri delavcih, ki delajo v cementnih tovarnah.

Delavci, ki so delali podnevi v gorionjenih tovarnah, so delali po enajst ur na dan, oni pa, ki so morali delati ponoči, so morali pa celih trinajst ur garati. Odmora sploh niso imeli več kot je bilo neobhodno potrebno, da so delavci pogoltnili svoje jedi. V nekaterih tovarnah so jih delovodje celo pri-

silili, da so jedli, medtem ko so pazili na stroje.

Bili so celo slučaji, ko so bili delavci vsled raznih groženj prisiljeni, da so delali osemnajst ur na dan.

Te razmere že vladajo — kot nekateri pravijo — od deset do petnajst let.

Možje, ki so hoteli dobiti delo v teh tovarnah, so morali svoje službe takorekoč kupiti od delovodje, sicer jih niso dobili, pozneje so morali pa še njemu dati par odstotkov svoje borne tedenske plače.

Uradniki Chicago Portland Cement Co. so nekoli pripoznali, da se je nek njihov "foreman" posluževal te metode, toda niso omenili, da je bil dotičnik odslovljen.

Potem je bilo še nekaj nezastlišnega.

Naprimer v Marquette napravah ni bilo za delavce nobenih stranišč. Plače so imeli 15, 16 ali 17^{1/2}¢, pri kateri jim ni bilo mogoče ne živeti, ne umreti.

Gotovo mora vsak človeški človek pripoznati, da so bili delavci popolnoma opravičeni, ko so si hoteli poiskati zaslonbe v organiziranju.

Dne 14. maja so imeli v Miners Hall v Oglesby, Ill., veliko zborovanje, pri katerem so sklenili se organizirati in pristopiti k American Federation of Labor.

Naslednji dan so kompanije, ko so čule nekaj govornjaka o organiziranju, odpustile več mož, ki so po njihovem mnenju krivi, da se je pričelo delavstvo tako zavdati.

Ko so družbe to storile, so zapustili delo vsi delavci, ki so hoteli unijo, in še več drugih, ki se do tedaj niso zanimali za organiziranje.

German-American Co. je tedaj takoj pozvala delavce, da se organizirajo v svojo unijo, v kateri bi bili delavci, ki delajo pri njej in ne bi imeli nikakega opravka z Ameriško delavsko federacijo.

To je bil seveda čisto navaden "trick", katerega so delavci videli in tudi zapustili delo.

Zdaj so se kapitalisti poslužili zadnjega sredstva, da bi zatreli stavko, namreč potom šerifa so poklicali milico, ki je popolnoma nepotrebna, kajti dozdaj še niso stavkarji napravili nikjer nobene škode, in ako so pripovedovanja delavcev resnična — upamo, da odgovarjajo bolj resnici kot pa ona od policije — tudi ne bi bilo prišlo do nemirov med policijo in stavkarji, ako ne bi bili policaji izgubili svojih glav.

Tempotom želimo stavkarjem, da bi imeli s svojo stavko uspeh, namreč srečno zmago nad kapitalizmom, ki se je pokazal v pravi luči zlasti v omenjenih treh cementnih tovarnah v Illinoisu.

Rojaki naročajte se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdr. državah.

Pierrota pesem.

Kolombina, Kolombina, trči, nagni k ustom, pij! Moja nova mandolina — tisoč pesmi v njej še spi.

Spijo pesmi v strunah, spijo kot v pepelu ognja žar, a nikdar se ne vzbudijo, ne vzbirajo več nikdar.

Vina, vina! Poezije! Ni lep moje maske smeh! Saj ne veš, da mračno krije solzo v žalostnih očeh.

Saj ne veš, da šepetanje slišal sem za stebrom skrit, da moj sladki sen končan je, da moj smeh je nem, ubit.

Saj ne veš, da rezek strel bo me v srce zadel to noč, ko v objemih ti drhtel bo burnih drugi vriskajoč.

Kolombina, Kolombina, trči, nagni k ustom, pij! Moja nova mandolina — tisoč pesmi v njej še spi.

Spijo pesmi v strunah, spijo kot v pepelu ognja žar, a nikdar se ne vzbudijo, ne vzbirajo več nikdar.

Vina, vina! Poezije! Ni lep moje maske smeh! Saj ne veš, da mračno krije solzo v žalostnih očeh.

Saj ne veš, da šepetanje slišal sem za stebrom skrit, da moj sladki sen končan je, da moj smeh je nem, ubit.

Saj ne veš, da rezek strel bo me v srce zadel to noč, ko v objemih ti drhtel bo burnih drugi vriskajoč.

Kolombina, Kolombina, trči, nagni k ustom, pij! Moja nova mandolina — tisoč pesmi v njej še spi.

Spijo pesmi v strunah, spijo kot v pepelu ognja žar, a nikdar se ne vzbudijo, ne vzbirajo več nikdar.

Vina, vina! Poezije! Ni lep moje maske smeh! Saj ne veš, da mračno krije solzo v žalostnih očeh.

Saj ne veš, da šepetanje slišal sem za stebrom skrit, da moj sladki sen končan je, da moj smeh je nem, ubit.

Saj ne veš, da rezek strel bo me v srce zadel to noč, ko v objemih ti drhtel bo burnih drugi vriskajoč.

Kolombina, Kolombina, trči, nagni k ustom, pij! Moja nova mandolina — tisoč pesmi v njej še spi.

Spijo pesmi v strunah, spijo kot v pepelu ognja žar, a nikdar se ne vzbudijo, ne vzbirajo več nikdar.

Vina, vina! Poezije! Ni lep moje maske smeh! Saj ne veš, da mračno krije solzo v žalostnih očeh.

Letina centralnih držav.

Dopisnik "Časnikarske Zveze" je poslal sledeče poročilo: Berlin, Nemčija, 19. julija. — Kar se tiče hrane sta Nemčija in Avstro-Ogrska v veliko boljsem položaju, kot sta bili.

V Galiciji se je pričelo pobiranje pridelkov in prva poročila naznanjajo, da je dobra letina.

Danes je prišla v Berlin avstro-ogrška komisija, ki je pooblašena skleniti nekako pogodbo med Nemčijo in Avstro-Ogrsko glede hrane.

Izgleda, da se bosta državazaveznici popolnoma sporazumeli, namreč, da bo Avstro-Ogrska poslala Nemčiji gotovo množico njenih pridelkov, kajti v "dvojni monarhiji" je več hrane kot v Nemčiji. (??)

Nek policijski poročnik je v svojem prostem času študiral hranilno vprašanje in znael nek nov preparat, ki bo popolnoma odgovarjal masti. On pravi, da se more izdelati iz kosti čisto rahljivo mast, in sicer v kosteh je 25 odstotkov te masti.

Kako se ta proces vrši je zazdaj še njegova tajnost. Ravnotako se tu še ne ve v koliki meri se bo to v resnici izkazalo uporabljivo.

Krušne karte, kakor tudi karte za maslo in meso, izginjajo v mestih Aachen (Aix-la-Chapelle), Drazdanih, Stuttgartu in Strasburgu.

Tudi v drugih krajih, bodo sčasoma izginile, vsaj kolikor se tiče kruha.

Kje je moj brat FRANK VOGELNIK? Doma iz Begunj pri Legcah na Gorenjskem. Pred tremi meseci je bil v Clevelandu, O., in sedaj je baje odpotoval v Detroit, Mich., ali v Milwaukee, Wis. Prosim cenjene rojake, če kdo kaj ve o njem, naj mi javi, mu bom zelo hvaležen, ali če sam čita te vrstice, naj mi pošlje svoj naslov, poročati mu imam nekaj važnega. — Joseph Vogelnik, 5342 Homer Avenue, Cleveland, O. (21-24-7)

ISČE SE GOZDARJE Za delati drva; \$1.35 od kladre za rezati kemični les. Za lupljenje; najboljša plača. Ko premeha sezija, je dovolj dela od kosa ali pa v kempah. Za izdelovanje cedra; največja plača od kosa za rezati logse, stebre, trame, švelarje itd. Za splošno delo v gozdu; najvišja plača. Stalno delo skozi celo leto. I. STEPHENSON CO., Trustees, (11-7 v d) Wells, Mich.

NAZNANILO IN ZAHVALA. S tem naznanjamo žalostno usodo, katera nas je zadela. Dne 13. julija se je šel naš ljubljani sinček oziroma brat

ALOJZIJ UDOVIČ s svojimi tovariši sošolci kopat v tukajšnje reko Sheboygan. Usoda pa je hotela, da je utonil ob 3. uri popoldan in ob pol 6. uri so ga dobili iz vode mrtvega.

Njegove zemeljske ostanke smo izročili materi zemlji dne 15. julija na Severnem katoliškem pokopališču v Sheboyganu, Wis.

Pokojujnik je bil star 14 let, rojen v Ceremošnjeh, fara Stopiče na Dolenskem. V Ameriko je prišel pred sedmimi leti s svojo materjo k očetu. Tukaj zapuša očeta in mater, tri brate in eno sestro. Da je bil priljubljen pri vseh in posebno pri svojih sošolcih, je pokazal njegov zadnji sprevid na pokopališču. Vsi slovenski učenci in učenke v spremstvu č. školskih sester, katere se mudijo tukaj na počitnicah, so ga spremili k zadnjemu počitku.

Tempotom se vsem darovalcem venev in rož lepo zahvalujemo, tako tudi vsem vdeležencem pogreba. Hvala našemu č. župniku Rev. Jakobu Černetu, ker je daroval sv. maso zadušnico in ker je pokojnikovo truplo blagoslovil in spremljal na pokopališče. Zahvalujemo se vsem prijateljem in znancem ter vsem, ki so prišli pokojnika obiskat, ko je ležal na mrtvaškem odru. Vsem bližnjim: Bog vam stotero povrni!

Mir in pokoj njegovi duši ter veselo svidenje nad zvezdami! Sheboygan, Wis., 17. jul. 1916.

Zalujoči: Alojzij in Ana Udovič, starši. Henrik, Herman in Tony, bratci. Marija, sestrice. John Udovič, stric.

NAZNANILO IN ZAHVALA. Potrtim srecem naznanjamo sodrniku, znancem in prijateljem tužno vest, da se je Bogu vsemogočnemu dopadlo našega edinega dveinpolletnega sinčka

RAFAELA SLADIČA po kratki, a mučni bolezni k sebi v boljše življenje poklicati.

Pri tej priliki se srčno zahvalujemo vsem rojakom in rojakinjam, ki so nas obiskali v času žalosti in slednjic, ki so nam ljubljene in nepozabnega sinčka v tako obilem številu spremili k večnemu počitku.

Govanda, N. Y., 17. jul. 1916. Rafael in Ana Sladič, starši. Zalujoči: Marija Sladič, sestra. Anton Sladič in Jerne Šimnovec, strica. Marija Žužek, teta. Jožef Žužek, stričnik.

Rad bi izvedel za naslov svojega prijatelja JOHNA KALUŽA. Doma je iz vasi Nariva štev. 20. Prosim ga, da se mi oglasi, ker mu imam nekaj važnega poročati. — Anton Marinčič, Box 45, Czar, W. Va. (21-22-7)

Rad bi izvedel, kje se nahaja JANEZ RAUSELJ. Kdor izmed rojakov ve za njegov naslov, ga prosim, da ga mi naznani, za kar mu bom zelo hvaležen, ali naj se pa sam javi. — Tony Janžek, 610 Cleveland St., Eveleth, Minn.

Rad bi izvedel za naslov svojega prijatelja JOHNA KALUŽA. Doma je iz vasi Nariva štev. 20. Prosim ga, da se mi oglasi, ker mu imam nekaj važnega poročati. — Anton Marinčič, Box 45, Czar, W. Va. (21-22-7)

Rad bi izvedel za naslov MARTINA POLIK. Pred enim letom je bival v Reitz, Pa. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi naznani, ali naj se pa sam javi. Anton Znidarski, 6307 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. (19-21-7)

VABILO NA PIKNIK, ki ga priredi društvo sv. Barbare štev. 35 v Ralptonu, Pa., v nedeljo dne 23. julija t. l. na kompanijski zemlji nad rovom štev. 1.

Pričetek je ob 1. uri popoldan. Vstopnina za moške je \$1.00, dame so vstopnine proste. V slučaju slabega vremena se bo vršila veselica v prostorih sobrata Martina Koroshetz št. 33 v Ralptonu. Čisti dobiček je namenjen v pokritje stroškov delegata za konvencijo.

Zaeno opominjam člane omenjene postaje, da se polnoštevilo vdeležu, ker pri seji je bilo sklenjeno, da bo moral plačati vsak član, ako se ne vdeležu piknika, \$1.00 v društveno blagajno in oddaljeni člani pa 50 centov.

Tempotom vlijudno vabim vsa sosednja društva ter posamezne rojake in rojakinje iz Acosta, Boswell in okolice, da se polnoštevilo vdeležu in nam pomagajo k boljsemu uspehu.

Za svežo pijačo, fini prigrižek in sladoled bo skrbel odbor. Torej na svidenje v nedeljo 23. julija popoldan!

George Kristel, tajnik. (19-21-7)

Rad bi izvedela za naslov svojega brata JOSIPA LAURIC. Doma je iz vasi Hrib št. 57 pri Loškem potoku. On dela v šumi. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani, ali naj se pa sam javi. Mary Knaus, Box 378, Moon Run, Pa. (19-21-7)

Slovensko katoliško
podp. društvo sveto Barbare
ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.
S

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way og box 57, Brad dock, Pa.

Podpredsednik: ALOIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.

Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

Zaupnik: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salida, Cole.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421 — 7th St., Calumet, Mich.

PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.

JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.

JOHN KRŽIŠNIK, Route 2, Burley, Idaho.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.

JCEEPH PISHLAR, 308—6th St., Rock Springs, Wyo.

G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, Stev. 1, Ely, Minn.

LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, šte. 2, Ely, Minn.

JOHN GRAHEK, st., od društva Slovence, šte. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikažoji se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljave, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pri tožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo osiral.

Soseda.

Povest. — Spisal Batog.

(Konec.)
IX.

Kakor blisk naglo se je raznesla po Kozjem novica, da si je Peter hotel sam pretrgati življenje. Kdor ni imel posebno nujnega posla, je korajžljivo proti gostilni, da bi se sam prepričal o nezavestni novici. Semtertja je postajala gruča ljudi ter stikala glave, šepetajoč med seboj. Na vse strani so ugibali, kateri bi mogel biti vzrok samomoru.

"Ni vse zlato, kar se sveti", dejali so nekateri. "Peter je bil gotovo zasvojen z uživanjem, kako bi bil sicer v tako kratkem času navidezno obogatel? Zdej mu pa nagajo z bobnom in odtegniti se je hotel tej sramoti."

Drugi pa, kateri so videli orožnika v gostilni, so bili drugih misli: "Le glejte, zamerom smo dejali, da Peter ni obogatel po pošteni poti. Sleparyl je, sleparil, zdaj pa ga imajo v pesteh. Čemu bi bil prišel orožnik ponj, ako bi ne bile prišle njegove nepoštenosti, na dan? Sleparyl nima dobrega konca!"

Take in enake pogovore je za nekaj časa pretrgal glas malega zvonca, naznanjujoč, da se blizu duhovnik s sveto popotnico. Po božno je odkrilo ljudstvo svoje glave ter čakalo na kolenih blagoslova. Naglih korakov se je približal duhovnik hiši ter izginil v njej.

Dolgo uro se je mudil pri bolniku, a nihče ni vedel, kaj se godi notri. Pobitega obraza in solznih oči se je slednjič prikazal na pragu ter odšel proti domu.

Kmalo zatem je prišel zdravnik in nato še sodnik s svojim pisarjem. Na postelji je ležal Peter, kakor novo pobeljena stena. Bil je miren, kajti potolažila ga je v zadnjih trenutkih tolažba sv. vere.

"Gospod sodnik", je govoril bolnik, "hočem vam pripovedati žalostno dogodbo svojega življenja, najgroznejšo, katero si mora izmisliti človek. Ne izprašuj me, temveč napišite, kar vam izpovem. — Daleč privede človeka pohlepnost, in pohlepnosti je bivala v meni velika mera. Nikdar nisem imel dovolj, vedno sem hotel imeti več. Začel sem z malim in ako ni šlo po pravici, pridobil sem vedno več z različnimi načini in velikimi sleparijami in tako sem postal inovativ. Marsikako so z me izvabili ubožcem moje ravnanje, marsikak vzdih je vpil proti nebu za masčevanje. Nekega dne mi šine v glavo, da bi začel neko podjetje s trujimi novci. Dasi sem imel denarja na obilo, izposodim si pri starem Dobniku štiri tisoč goldinarjev, nekaj tudi zato, da bi dal ljudem povod sklepati,

da ni pri meni vse tako trdno, kakor se je dozevalo. Dosegel sem to in zelo me je veselilo, kajti tudi to ni mi moralo postati v korist. Na kak način, to ne spada sem. — Nekega popoldne sem vrnil Janžu, semu Dobnikovu, štiri tisoč goldinarjev. Težko sem mu jih vračal, prav roke so se mi tresle, ko sem jih odšteval, in zli duh me je obšel, da mora ta denar še moj biti. Janž me je povedal, da ima tisti popoldan še dovolj opravila in da se bo de težko pred desetimi vračal domov. Tedaj je naenkrat v meni sklep dozorel. Proti večeru sem se delal bolnega in povedal v hiši, da grem v posteljo ter naj me nihče ne moti. A ko se je stemnilo, sem odšel natihoma skozi stranska vrata po stazah od onega gozdiča. Srečo sem imel, srečal nisem nikogar in vse je šlo po volji. Ne vem prav, koliko je morala biti ura, ko sem zaslišal od daleč Janževov voz. Ko se približa gozdiču, kjer je eesta nekoliko v reber, je šel voz počasi. Tedaj skočim od zadi in zasadih nož Janžu v sence. Zavpil je še: "Jezus, Marija!", a potem ni bilo več glasu iz njega. Ker je konj hotel uteci, ustavim ga ter privežem za drevo. Nato sem pobral Janžu denar, odvezal konja in se peljal do bližnje križpoti, kjer sem ga spustil, kamor se mu je ljubilo. Jaz sem pa došel kmalo po polnoči po isti poti v svojo spalnico in nobenem me ni slisal. Janževze listnice nisem odstranil. Vedno mi je nek glas pravil: sežgi jo, sicer te bo še izdala! A ko sem stegnil roko, da bi jo odstranil, me je neka čudna moč zadrževala, da je nisem mogel. In ta moč je bila pravica božja, katera vse hudo poplača po zaslužanju, čestokrat že tukaj na zemlji. — Kaj se je dalje zgodilo, vam je znano. Bog je zares neskončno usmiljen, da mi je zadnje trenutke vzbudil kes in da zamorem vsaj nekoliko popraviti storjene krivice. Zato naj vam povem še oporočko svojo: Ker nimam svojih, zapuščam polovico svojega imetja ubožcem. Oni štirje tisočaki z obrestmi vred naj se vrnejo Dobniku in ostanele naj dobi oni mladenič, kateri je po nedolžnem sedel v preiskovalnem zaporu. Prosim pa vse, katerim sem toliko žalega storil, velikodušnega odpusčanja, da mi boče Bog milostljiv!"

Teško je govoril do tukaj, a potem utrujen nagnil glavo ter zatislil oči. Zapisalo se je vestno vse in gosposka je odšla.

Drugo jutro zgodaj je naznanjal mali zvon, da je Peter izročil dušo neskončno pravičnemu sodniku. Vso noč je pri njem prečul duhovnik in priporočal dušo, božjemu usmiljenju.

X.

Na žarnem se niso vedeli o Petrovi smrti. Vodehov Matija je drugega popoldne sedel na ognjišču ter popravljal koče. Otočno je zrl na svoje delo in žalostno ga

je opazovala mati. Ni ga bilo več veselja v Vodebovi hiši in vedno je vladala v nji nekaka mrtvaška tišina.

Burja je tulila zunaj in to bučanje se je še najbolj ujemalo z Matijevo notrajnostjo. Kar se vrata odprahnje in v hišo stopi birc Martin. Vsi se prestrašijo, kajti takih obiskov gotovo ni vesela nobena kmetvska hiša.

"Nikar se ne ustrašite, Vodebovi, daces nimam za vas nič slabega; veselo novice vam nosim! Matija, daj mi ga požirek! Vem, da nisi brez njega. Zato ti pa jaz povem takih novic, da boš strmel."

Rekši se Martin usede na ognjišče, a Matija mu res prinese kozarec domače slivovke.

"Ves, Matija, moja pot sicer ni bila k tebi. Toda v vasi sem imel nujno opravilo in tedaj sem sklenil, da ti precej povcm, kaj te je doletelo."

In birc je začel razkladati večerajšnje dogodke na Kozjem z vso prirojeno mu zgovornostjo.

Bolj ko je pripovedoval, bolj je žarelo lice Matiji. Ko je končal birc, pai je Matija na kolčni in solze so mu začele padati po licih. Prav iz globočine svojega srca je vzdihnil:

"Zahvaljen bodi Bog za to dobroto, katero si izkazal meni nevreduemu grešniku!"

Tedaj pa je pripomnil stari Vodeb:

"Bog svojih ne zapusti!"

Veseli je zavladalo v hiši. Matija se je obnašal kakor otrok in skoro ni vedel, kaj bi počel.

"Kaj ti nisem pravil, Matija?" izpregovori birc.

A Matija mu je dohašal kozareček za kozarečkom, dokler bircu ni zlezla glava na prsi in je trdno zadremal.

In glej, vnovič se odpro vrata. Čez toliko časa stopi zopet čez prag — Barba. Brez vsake besede stopi k Matiji, poda mu desnico, a z levico si briše solzne oči.

"Ta-le je že vse povedal", dejala je nazadnje, kazoč bircu. "Ti, Matija, pa stopi k našemu očetu, želi te videti."

In ni se obotavljal Matija. Kmalo je bil pri Dobniku. Ta pa je položil roke na njegovo glavo in govoril z resnim glasom:

"Kaj ti nisem pravil, Matija? Ako si nedolžen, boče se izkazalo. Bog je uslišal moje molitev. A ti, Matija, nastemuj mi sina! Vse je tvoje, kar imam."

"Ne, oče, ničesar ne vzamem. Sin vam hočem biti in vse delati za vas, a vzeti kaj, tega ne morem! Se manj bi mogel sprejeti to, kar mi je vtil Peter."

In ni ga mogel Dobnik pripraviti, da bi se bil vdal.

Kaj naj ti še pripovedujem, ljubi bralce! Matiji je sodnja prisodila del Petrovega premoženja, ali on ga je takoj razdelil ubožcem. Stari Dobnik je pa premisljal, kako bi Matijo pripravil, da bi vzal njegovo premoženje. Kaj stori? — Kmalo potem je Matija naprosil za roko Čejeve Franice. In ni se branila. Tedaj je pa Dobnik izročil Franici vse kot ženitovanjsko darilo in res se Matija ni več branil.

Dobnik je leto potem izdihnil svojo blago dušo in kmalo za njim se je preselila v večnost tudi Barba, oba spoštovana in ljubljena od vseh, posebno pa od Matije in Franice. Na žarno se je zopet vseлил mir in edinost. Matijo so spotovali vsi in premoženje mu je rastle od dne do dne. Stariši njegovi so živeli še več let zadovoljni pri sinu, a Marija se je omožila s pridnim mladeničem iz vasi ter ostala na domu. Matija je pa še v poznih letih rad pripovedoval svojo zgodbo otrokom, katere mu je Bog podaril. Vselej je pa ob takih prilikah pristavljval:

"Tako, ljubi otroci, skuša Bog ljudi ter jim naklada nadloge in težave, da se očistujejo in postajajo vrednejši tega, kar jim je pripravil na onem svetu. Ne obupavajte v takih žalostnih dneh, marveč zaupajte vselej na Njega, kateri svojih nikdar ne zapusti."

NAŠI ZASTOPNIKI.

kateri se pooblaščenim pobirati naročnino za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče posle.

Jenny Lind, Ark. in okolica: Mihal Cirar.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin.

Denver, Colo.: Frank Skrabec.

Leadville, Colo.: Jerry Jamnik.

Pueblo, Colo.: Peter Cullig, Frank Janesh in John Germ.

Salida, Colo. in okolica: Louis Costello.

Clinton, Ind.: Lambert Bolskar.

Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.

Woodward, Ia. in okolica: Lukas Podbragan.

Amora, Ill.: Jarnal E. Verbič.

Chicago, Ill.: Frank Jurjovec.

Depue, Ill.: Dan. Badovinac.

Joliet, Ill.: Frank Laurich, John Zetel in Frank Bambich.

La Salle, Ill.: Mat. Komp.

Nokomis, Ill. in okolica: Math. Galshbek.

Oglesby, Ill.: Matt. Hribernik.

Waukegan, Ill. in okolica: Fr. Petkovšek in Math. Ogrin.

So. Chicago, Ill.: Frank Černe.

Springfield, Ill.: Matija Barbarič.

Cherokee, Kans.: Frank Režisnik.

Columbus, Kans.: Joe Knaflec.

Franklin, Kans.: Frank Leskovec.

Frontenac, Kans. in okolica: Frank Kerne in Rok Firm.

Kansas City, Kans.: Peter Schneller.

Mineral, Kans.: John Stalc.

Siogo, Kans.: Mike Pencil.

Kitzmilller, Md. in okolica: Frank Vodopivec.

Calumet, Mich. in okolica: Pavel Shaltz, M. F. Kobe in Martin Rade.

Manistique, Mich. in okolica: Frank Kotzian.

So. Range, Mich. in okolica: M. U. Likovich.

Chisholm, Minn.: K. Zgonc in Jakob Petrich.

Duluth, Minn.: Joseph Sharabon.

Ely, Minn. in okolica: Ivan Gouze, Jos. J. Peshel in Louis M. Petrušek.

Eveleth, Minn.: Jurij Kotze.

Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel.

Hibbing, Minn.: Ivan Pouše.

Kitzville, Minn. in okolica: Joe Adamich.

Nashwauk, Minn.: Geo. Maurin.

New Duluth, Minn.: John Jerina.

Virginia, Minn.: Frank Hrovatic.

St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.

Klein, Mont.: Gregor Zobec.

Great Falls, Mont.: Math. Ulrich.

Red Lodge, Mont.: Joseph Jeraj.

Roundup, Mont.: Tomaž Paulin.

Govanda, N. Y.: Karl Sterniša.

Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka.

Cleveland, Ohio: Frank Sakser, J. Marinčič, Chas. Karlinger, Jakob Resnik, John Prostor in Frank Meh.

Barberton, O. in okolica: Math Kra-mar.

Bridgeport, O.: Frank Hočevar.

Collinwood, O.: Math. Slapnik.

Lorain, O. in okolica: J. Kumše in Louis Balant.

Niles, Ohio: Frank Kogovšek.

Youngstown, O.: Ant. Kikelj.

Oregon City, Oreg.: M. Justin.

Allegheny, Pa.: M. Klarich.

Ambridge, Pa.: Frank Jakše.

Bessemer, Pa.: Louis Hribar.

Bradford, Pa.: Ivan Germ.

Bridgeville, Pa.: Rudolf Pleteršek.

Burdine, Pa. in okolica: John Dem-sar.

Canonsburg, Pa.: John Kiklich.

Cecil, Pa. in okolica: Mike Kočevar.

Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk.

Claridge, Pa.: Anton Jerina.

Broughton, Pa. in okolica: A Dem-sar.

Darragh, Pa.: Dragutin Slavčič.

Dunlo, Pa. in okolica: Joseph Suhor.

Export, Pa.: Frank Trebetz.

Forest City, Pa.: K. Zalar in Frank Leben in Math. Kamin.

Farell, Pa.: Anton Valentinčič.

Greensburg, Pa. in okolica: Frank Novak.

Irvin, Pa. in okolica: Fr. Demšar.

Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc.

Luzerne, Pa. in okolica: Anton O-solnik.

Meadow Lands, Pa.: Georg Schultz.

Moon Run, Pa.: Frank Maček.

Pittsburg, Pa. in okolica: Z. Jakše, I. Podvasnik, I. Magister in U. R. Jakoblich.

South Bethlehem, Pa.: Jernej Koprivšek.

Steelton, Pa.: Anton Hren.

Unity Sta., Pa.: Joseph Skerjil.

West Newton, Pa.: Josip Jovan.

Willcox, Pa.: Fr. Šeme in J. Peter-nel.

Tooele, Utah: Anton Pakič.

Winterquarters, Utah: L. Blažič.

Black Diamond, Wash.: G. J. Porenta.

Davis, W. Va. in okolica: J. Brosich.

Thomas, W. Va. in okolica: Frank Kočljan in A. Korenčan.

Kenosha, Wis.: Aleksander Pezdir.

Milwaukee, Wis.: Josip Tratnik in Aug. Collander.

Sheboygan, Wis.: Heronim Svetlin in Martin Kos in John Stampfel.

Zemlja, kmetje in dom

Krst.

I.

Janez Godbenik, organist pri župniji Sv. Jurja na Dolenskem, se je jako lad oženil. Župnik je rekel, da ne, kaplan je rekel da ne, nevestin stric in nevestina teta in ženinov oče in ženinova mati, vsi so trdili, da ne, a ženin in nevesta sta rekla: Da! — In zgodilo se je jima le po volji.

Sedmo leto svetega zakona poteka mladima zakoncem in sedmega potomeca jima je poslal nebeški oče, ki skrbi pri mladih in zdravih ljudeh za to, da ne izumrje človeški rod, temveč da živi in se pomnožuje.

Agata, Janeza Godbenika zvesta zakonska polovica, leži po strani v postelji, v obraz je jako upadla in blede, oči ima nenavadno velike in udrtne, v lase je razmršena, bela, golar oka, ki jil eži po rdeči odeji, je vidno trudna, težka in mrzla. Tik nje ne postelji spi drobno in neznanito dete, vse zavito v rožnatem povoju. Obrazek je okrogel, skoro slonokoščen, miren in zadovoljen.

Zunaj po veži in po nasprotni sobi hodi teta Marjeta, jezi se nad psom, nad mačkami, nak kokosimi in nad otroki, vse križem zmerja, ropota po peči z burklami in lo-parji, stresa drva, premeta rene in se prekera tudi sama s seboj.

Organist nosi zdaj prekrizane roke, hodi po sobi gor in dol, se ozre časi kradoma po upadli ženi, poseže tu in tam v dolge in nazaj počesane lase in premišlja vidno neprijetne zadeve.

"Saj bi vse bilo, če bi bil denar!" pravi žena. In on prikima: "Vse bi bilo! Tako je!"

Zopet je molk. Ona gleda brez-pomembno predse v nasprotno steno, on hodi po sobi in vije na hrbtu s prsti levic prste desnice, kakor bi se sam s seboj vojskoval. Po odmoru pravi: "Kaj praviš, Agata, ali prideta zdaj tvoj stric in teta, ali ne prideta?" — Obstane tik postelje in se zagleda poln pričakovanja vanjo.

"Prideta!" — misli Agata. — "Ali skupaj ne prideta! Kregata se dan na dan, kako bi hodila okrog drug tle drugega!"

"Potemtakem ti misliš, da prideta vsak zase?" vpraša napal in napol sklence Janez Godbenik vse v globokem premišljevanju.

"Vsak posebe!" pritrudi žena.

"Oha!" prikima mož. "Jaz mislim tako, da je ravno to za naju dobro!"

"Kaj?" vpraša ona razmišljeno.

"I-no!" zategne on in zamaje z glavo in lasmi. "Da prideta vsak zase. Prepirata se, ne menita se drug z drugim, ne vprašata, kaj si storil ti in kaj si storila ti. Vsak zase skrbita in vsak zase bosta dala! Če bi bila spozaznava, bi dal samo eden v imenu obeh, tako bosta dala pa obadva."

Godbenik se je razveselil svoje misli, kar se mu pozna po glasu. Proti koncu govorjenja je bil njegov ton vedno višji in to pomeni pri njem vedno notranjo zadovoljnost.

"Eh", vzdihne na kratko žena, "kaj pa pomaga, ko boš spet ti napravil kaj nerodnega! Boš pa že izpregovoril kaj takega, kar ne bo imelo ne repa ne glave! Vse mi pokvariš!"

Organist zganje glavo v stran in se zagleda v žebelj, ki moli okroglo in svetlo glavo iz sobnih tal. Molči tako in poslušna in premišlja. Če bi bila to moja mati in oče", povzame ona, "no, potem bi že bilo."

"Če bi bila!" pokima organist brez potrebe in ne da bi krenil svoj pogled.

"Če bi bila", nadaljuje žena, "potem bi ti lahko kvasil po volji, kar bi ti padlo na jezik. Kdo bi se zmenil zate? Ali tako je drugače. Ti si obema tuji, jaz jima nisem prav domača!"

"Si!" resno izpodbode Godbenik. "Kdo pravi, da nisi! Kdo pa te je zredil! Onadva! No, vidiš!"

"Da sem jaz njuna prava hči", mu razjasnjuje ona, "potem bi bilo dobro!"

"Da si!" sikne mož in zganje tako jnato desnor amo: "Če pa nisi!"

Zunaj pred vrati nastane otročji vršč, mala Režika priteče v sobo in takoj za njo mali Jožek! Oba se okleneta očeta — eden okoli desne noge, eden okoli leve — in oba tožita in kažeta z malima kazalcema drug z drugega: "Ta me je udarila, ta me je udarila!"

"Hentaj te!" — se razjezi organist, zaploska z rokami in zapodi oba na plano. "He, divji mož, zlezi izpod postelje, pa pobaži Režiko in Jožka!" Otroka preplašena

zbežita, Godbenik zapre za njima vrata, se vrne k postelji in premišlja naprej.

"Poslušaj", ga prične poučevati soproga. "Če pride stric, reci tako: O, dober dan jim voščim, striček! Sinčka smo dobili, sinčka pa po vašem imenu ga bomo krstili! Tomažek bo, Tomažek! Zgovoren bodi, ne pa budalast in okoren, kakor bi se tvalo majalo po hiši!"

Organist gleda zdaj v strop in ne gane z nobeno mislico v obrazu. Zena nadaljuje: "Pa ne toži, ne reci, da nimamo nič! Kaj takega strica vselej razjezi! Kaj se pa ženijo taki, ki nimajo s čim! Tako poroče in razkaci se!"

"Pa naj nama on da, ki ima!" se namrdne Godbenik in iztegne roke predse proti postelji. "Da naj, pa bo!"

"Vidiš ga!" pokara žena. "O, ti neokretnost gorjanska! Če bi ti Bog milost delil, pa bi ga ti za brado mikastil! Uboga ti pravim!"

Mož zopet molči, gleda predse po ženini rdeči odeji in drži roke na prsih prekrizane. Ona pončuje dalje: "Kadar te vpraša stric Tomaž, kako se nam godi, pa reci: O, hvala za vprašanje, bo že po malem, bo že!"

Muhe letajo okoli novorojenčka in mu sedajo na obraz. Žena jih odganja z golo roko, nazadnje se, vzame izza vzglavja belo ruto in jo razgne otroku preko obraza. Na steni ob vratih bije zakajena ura, notri drči po kolezju medena verižica, spodaj ob steni leze nazdol železno težilo. Zunaj pod oknom žene sosed Jerina vole in vpije nad njimi, kakor da so hudo delci. Teta Marjeta nenadoma odpre vrata in prišumi v sobo kakor saka: "Stric Tomaž!" piskne z visokim glasom in hkratu, pa odšumi zopet kot prikazen.

"Daj sem, daj sem, daj!" hiti žena v postelji in lovi po zraku z golo desnico. "Tistole pregrinja-jo, tam-le je pripravljeno, ne tam pri mizi, tam pri omari, na drugem koncu, razgrni, položi preko odeje — hitro!"

Mož drči s kota v kot, debelo in preplašeno gleda, pregreje ženo in v naglici izpodbije stol, ki zaropota, kakor bi se podrli hišni ogel.

"No, no, no! Kaj pa, kaj pa!" brenči od vrat star možki glas, ki naznanja sam po sebi neprestano sitnost. Stric Tomaž je, nadočene ima na nosu, preko njih glade po vseh kotih, samo tja se ne ozre, kamor bi se moral.

"O-o, striček, striček, Bog vas sprimi!" prijazno in melodično pozdravila organistovka.

"Salament, salament, kaj pa spet, kaj pa spet?" ponavlja in brenči stric Tomaž, ki se je počasi okrenil proti postelji.

"Peč se je podrla!" izjavi na kratko organist.

"Kaj ne bo zidarjev zmanjkalo, zmanjkalo, hehehe?" — povpraša stric Tomaž z vedno enako brenčečim glasom.

"Smo rekli, sva rekla", golči žena, "pravkar sva sklenila, da bova sinčka krstila po vašem imenu! Tomažek bo, Tomažek!"

"No, le naj bo, le naj bo, hehehe!" se smeje stric in sede na stol, ki mu ga je postavil za hrbet organist. "Ti pa si zdrava, Agata, kakor vidim, si zdrava. Malo upadla si, kajpada, kakor vsaka v takem položaju. Bo pa mesec dni, pa boš spet vsa pomlajena, hehehe! No, to me pa veseli, to pa to! Stric pogleda izpod naočnikov malo naokoli po omarah in po muhah, ki lazijo po njih, pa preide takoj na svoje stvari. "Mrvo sušimo!" pravi. "Da bi bilo le še tri dni tako, pa bomo vse posušili, hehe! Sv. Jakob je že davno minil, presneto smo se zakasneli! Sv. Lovrenca bi skoro pričakali, pa bi se nam zgodilo po pogovoru: — Kdor do sv. Lovrenca mrve ne popuka, mu jo volk posmuka! Hehehe!"

Stric Tomaž vstane, a stričnica Agata ga prav prijazno ustavlja. "Vaj našega Tomažka pogledite, vsaj malo ga pogledite, no!" Žena odgrne obrazek, stric sname naočinke z nosa, vtakne jih počasi v papirnato šrambo, skloni se, ogleduje dete in ga posegeče z desnim kazalcem po licu. "Ti stvarca ti", reče "kako je pa majhno in dopadljivo! Šembraj te, hehehe! nikoli nisimo imel kaj takega v hiši!"

"Kam pa se vam mudi?" izpraša stric Agata. "Vsaj malo se poseđite, da spanja ne odnesete!"

"Moram, moram!" govori stric s svojim brenčečim glasom. "Mrva je zunaj, mrva, in tu je sv. Lukež, repni pukež! Hehe!" Zdj se obrne k organistu, ki stoji vse čas ob vnožju postelje in se opira ob skrajnico. "No, kako pa drugače!" ga vpraša. "Ali je kaj pri hi-

ši, Janez, ali gre kaj pod palec, hehehe!"

"Vsega je za sproti, vsega!" odgovori organist. "Imamo, hvala Bogu, imamo!"

"No, no, tako je prav, tako me veseli!" prikrikuje stric, vleče zopet naočnike iz papirnate šrambe, jih natika na nos in se počasi obrača proti durim. "Pa zdravi ostanite!" jima želi in izgine za vrati.

Dolgo molčita mož in žena. Ura tiktaka ob vratih, muhe letajo po prostoru, zunaj rogoviči Marjeta in otroci se prerokajo in kričijo. Organist prvi prekine nerodno tišino. "No", pravi, "si ga videla?"

"Tebe sem videla!" očita organistovka. "Nisi vreden, da zemljo tlačiš! Ne zineš o pravem času in še kadar zineš, poveš tako, da ne ve človek, ali naj bi se zjokal nad tabo, ali naj bi se ti smejal!"

"Pa ti govori! Zakaj pa moram ravno jaz, zakaj pa ti ne bi, a?" ji odgovori organist.

"Vidiš ga!" se obregne ona. "Kdo pa nosi hlače? Ali ti, ali jaz? Kdo pa je mož? Saj me je zavoljo tebe sram! Kaj bodo pa ljudje rekli, kajšnega moža imam, kaj?"

"A", se oglasi organist in spozna, da ne ve kaj povedati. Stoji ob skrajnici in gleda v belo pregrinjalo. Zoprno mu je, vse skupaj mu je odveč. Zakaj si je nakopal skrbi na glavo, zakaj se je oženil! Rajši bi bil ostal samec, pa bi ne bilo križev, ne otrok, ne žene! In še enkrat ponovi: "A —"

V drugo privrši teta Marjeta in piskne z visokim in rezkim glasom: "Teta Tomaževka!"

"Zdaj govori pametno!" — sveduje organistovka vnovič vzemirjena, popravila belo pregrinjalo, leže nazaj in se tiplje po razkuštranih laseh. "Govori, kakor se možni spodobiti! Malo potoži, malo namigni, saj vidiš, kako je! Stol ji ponudi takoj, ko bo prišla, prijazen bodi!"

"Kje pa ste, kje pa ste?" — se oglasi vsakdanji ženski glas med vrati. "Ali ste še kaj živi? Bog daj, no, Bog daj dober dan!"

Suha je, upognjena malo, oči ima sive in bistre, na levi strani ostrega in tankega nosu ji raste bradavica, ko poslušna govorec drugega, vedno giblje z ustnicami, kakor bi hotela pasti vsak hip v besede. "Kaj pa je novega pri vas, kaj je pa novega?" vpraša.

"Iz luže smo enega potegnili!" pove organist.

"Sinčka smo dobili, sinčka! Le pogledite ga, kako je lep in priden!" prijazno pripoveduje organistovka in dostavlja: — "Pa po stričku ga bomo krstili! Tomažek bo, majhen Tomažek!"

"Po tem grdinu, po takem grdinu, ki ves dan reži nad mano, ki mu ni vse svet po volji, ki ga je sama sitnost in čemernost!" se nanadoma razvname teta. "Rajši naj bo Gašper, rajši naj bo Baltazar, rajši naj bo Krišpin ali pa Garibaldi, samo da se ne bo imenoval po takem črnogledu! O Bog, ti meni grehe odpusti, ampak če je kdo prenašal hujšo pokoro, kakor jo imam jaz na ramah na tem svetu, pa tudi ne vem, kaj bi stavila. Če mu izkuhaš žgance, so premehki, če mu daš kruha, je neslan, če postaviš predenj krompir, je pretrd, če ne greš, tudi ni prav — uh, tudi ne gledam take prikazni, pa če ne vem, kaj bi bilo! Pustila ga bom, pa čeprav nisem luteranske vere, pa ga bom vseeno pustila tako gotovo, kakor sem gotovo zdaj-le tukaj!"

Govorila je, da ni bilo konca ne kraja in ko ji je vendar srečno zmanjkalo tozadevne tvarine, je vstala, se obrnila k organistu in ga nagovorila nekako osorno, kakor iz splošnega sovraštva do vseh možkih. "No, kaj pa s teboj, Janez?" je vprašala. — "Ali je kaj cvenka?"

"E", je zateknil organist, "saj veste, kako je. Slaba nam prede. Otroci dosti, zaslužka malo. Ne vem, kaj bo!"

"Torej tako!" je povzela teta besedo in uprla dlani ob pas. — "Torej je prišlo na moje! Kaj se ne spominjaš, Janez, kako sem dejala? S čim se bosta pa ženila, ko nič nimata, s čim, a? Ali nisem tako rekla? No, le reci zdaj!" — Prav vama je! Le stradajta zdaj, le trpita, le sama prenašajta, kar sta si nakopala na glavo! Kar sta hotela, to pa imata! Prav se vama godi, čisto prav. Nista vredna ne usmiljenja, ne pomoči! Kaj pa se tako ženi, ki nima nič! Be-rabni ostane berač, pa je!"

Obrnila se je in odšla skozi vrata. —

Organistovski so tekli solze iz oči, organist pa je hotel naglo po sobi gor in dol in sam pri sebi ukrepal. Zdj je konec, je sklenil. Nobenega otroka več v hišo, Bog

nas varuj! Kam pridemo, kam? Saj se je tudi vse izpremenilo. Tudi Agata. Včas, nekaj, pred leti, da, takrat, takrat! Ali zdaj je pač vseeno!

(Dalje prihodnjaji).

VABILO
na
PLESNO VESELICO,
ki jo priredi
dr. sv. Alojzija št. 13 J. S. K. J.
v Baggaley, Pa.,
v soboto dne 29. julija
v prostorih br. Antona Mauser
na Hostetter, Pa.
Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina za moške je \$1.00, dame so vstopnine proste; pivo prosto.

Tempotom vabimo vse rojake in rojakinje ter brate Hrvatice in vsa sosednja društva, da se naše veselice polnoštevilno vdeležijo, kajti tudi naše društvo bo vedno vsem v pomoč!

Članom tega društva se pa naznanja, da je bilo sklenjeno pri zadnji seji, da bo moral vsak član prispevati \$1.00, če se veselice vdeležijo ali ne; to velja tudi za oddaljene člane. Blagajna je skoro prazna in v slučaju boleznij imamo vsi enake pravice, zato tudi ob priiliki, ko se gre za pomoč blagajni, ne more biti nobene izjeme.

Za dobro in sveže pivo ter fini prigrizek bo dobro preskrbljeno. Godbo bo preskrbel naš sobrat Anton Mauser, igral bo same lepe komade, tako, da se bo vsak lahko zasukal.

Torej na svidenje 29. julija!
Ivan Arh, tajnik.
(20-22-7)

ŽELIM
prejeti žensko v starosti od 50 do 60 let, ki nima svojega doma in je voljna pri slovenski družini biti za lahko pomoč gospodinjici z enim otrokom. Za pogoje naj se oglasi pri:
Mrs. Gertrude Rainer,
Box 6, Laferty, Ohio.
(19-21-7)

Rad bi izvedel za naslov svojih dveh bratrancev FRANKA TOMŠIČ in ANTONA SLAVEC. Pred tremi leti smo bili skupaj v Trinidad, Colo., a sedaj ne vem, kje se nahajata. Prosim, če kdo ve, da mi naznani, ali naj se sama javita. — Edward Dolgan, Box 131, Somerset, Colo. (19-21-7)

NAZANILLO IN PRIPOROČILO.
Cenjenim rojakom v Clevelandu, Ohio in okolici naznanjamo, da jih bo obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. FRANK MEH,
kateri je pooblaščen pobirati naročnino na naš list, knjige in druge v našo strogo spadajoče posle ter izdajati pravoveljavne potrdila vsled česar ga rojakom najtopleje priporočamo.
Upravišništvo "Glas Naroda"

OGLAS.
Cenjenim rojakom priporočam svoja
NARAVNA VINA.
in najboljšega gronja.
Najboljše staro belo vino Riesling 10 gal. \$6.50, 27 do 28 gal. \$15.50, 50 gal. \$27.50. Staro rdeče vino Zinfandel 27 do 28 galon \$14, 50 galon \$25. Lansko belo vino 27 do 28 galon \$14, 50 galon \$25, rdeče vino 27 do 28 galon \$12.50, 50 galon \$22.50. — 100 proof močan tropinjevec 4 1/2 gal. \$12, 10 gal. pa \$25. Pri omenjenih cenah je vtič tudi vojni davak za vino. — Potovalni agent je rojak M. Žugel.
S spoštovanjem
S. JACKSON,
1011 East 5th St., Cleveland, Ohio.

Dr. KOLER
Pittsburgh, Pa.
638 Penn Ave.,
Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specializist v Pittsburghu, ki ima 13letno prakso v zdraviljenju tajnik moških bolezni.

Sifilis ali zastrupljenje krvi zdravi v par dneh, kapavac ali triper in tudi vse druge posledice, ki nastanejo radi izrabljivanja samega sebe.

Sušenje krvi, ki vodi iz mehurja ozdravim v kratkem času, Hydrocele ali kilo ozdravim v 30 urah in sicer brez operacije.

Bolezni mehurja, ki povzročijo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri spuščanju vode, ozdravim s gotovostjo.

Reumatizem, trganje, bolečine, otekliki ki nastajajo vsled nečiste krvi ozdravim v kratkem času in na potrebno ležati, ne, aršebci, akrofite in druge kožne bolezni,

Dr. LORENZ,
Specialist moških bolezni.

Jaz sem edini hrvaško govoreči specialist moških bolezni v Pittsburghu, Pa.

641 Penn Av. II. nadst. na ulico.
Uradne ure: dnevno od 9. do popoldne do 8. ure zvečer. V petkih od 9. dopolne do 2. popoldne. Nedelje od 10. dop. do 2. popol.

POZOR ROJAKI!

Na popolnito masilo za ženske lase, kakor tudi za moške brke in brado. Od tega masila zrastejo v 60 dneh krasni brki in brada in ne bodo odpadali in oviseli. Reumatizem, kosti ali trganje v rokah, nogah in v križu, v obeh dneh popolnoma ozdravim, rane, opekline, bulje, ture, kraste in grizate, potne nože kurje očesa, ozelbine v par dneh popolnoma odstranim. Kdor bi svoje zdravlje brez uspeha rabil na jancim za \$5.00. Pišite takoj po cent, ki za takoj pošljim zastojni.

JACOB WAHÖD,
6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

IZUMITELJI
želite li informacije
kako da
IZPOPOLNITE in ZAVARUJETE
SVOJ IZUM,
pišite v SLOVENSKEM JEZIKU
in Vi bode te takoj dobili
natančen odgovor
v SLOVENSKEM JEZIKU.
Knjižico zastojni vsakemu, ki jo zahteva.
Pišite na naslov:
A. M. WILSON,
309 Victor Bldg. Washington, D. C.

Zdaj je čas, da kupite farmo

Ako ste se namenili kupiti farmo ali zemljo za farmo, sedaj po leti je najboljši čas zato, ker zdej morete videti kaj vse in kako za more zemlja roditi. Mi imamo več tisoč akrov zemlje v največji slovenski koloniji v Ameriki, katera je v Clark okraju in državi Wisconsin. Zemljo prodajamo v kosih po 40, 60, 80 in več akrov na lahke in dolgotrajne odplačila. Onim našim kucepm, ki žele, postavimo tudi dobro hišo, hlev dovolj velik za začetek in razorjemo nekaj zemlje, a vse to na lahke in dolgotrajne odplačila. Pridite in pogledite farme svojih rojakov, ki so se naselili tu pred več leti, porazgovorite se z njimi, pa bode te zagotovo kupili farmo tukaj. Pišite po po jasnila. Naslovite:
Homemaker Land Company
Dept. 3, Tioga, Wis.

HARMONIKE
bodisi kakršnekoli vrste izdelujem in popraviljam po najnižjih cenah, a delo trpečno in zanesljivo. V popravu zanesljivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravek vzamem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakoršno kdo zahteva brez nadaljnjih vprašanj.

JOHN WENZEL,
1011 East 5th St., Cleveland, Ohio.

EDINI SLOVENSKI HRVATSKI HOTEL
v RANKINU, Cor. Hawkins Ave. in 4. ulica.
Jos. Starčević, lastnik
SLOVENCEM dobro znan še v Butler St., Pittsburgh, Pa.
Izvrstne domače kakor tudi importirane pijače, gorak in mrzel prigrizek vedno na razpolgo.
Rojakom se priporočam.

Dalmatinsko-Kalifornijska vinarska zadruga
Je edino domače podjetje, ki ima veliko skladišče vsakovrstnega vina in žganja v mestu New York. Vse naše blago je pripravljeno po domačem načinu in je zdrava in naravna pijača, najboljša vrsta. ZA VSAKO POSILJATEV JAMČIMO. Cene so sledeče:

RDEČA VINA:
Claret sod 52 galon le. \$26.00
Zinfandel sod 52 galon le. \$28.00
Barbera sod 52 galon le. \$32.00
Burgundy sod 52 galon le. 35.00
Opol sod 52 galon le. \$40.00

BELA VINA:
Riesling sod 52 galon le. 37.00
Hock sod 52 galon le. \$35.00
Sauterne sod 52 galon le. \$40.00

VINSKO ŽGANJE:
Sod 27 do 28 galon. \$2.15 galona
Sod 50 do 52 galon. \$2.10 galona

Vsakemu, ki naroči od nas petkrat eno in isto blago, mu je poslujemo besilni zastojni. Torej pri petih sodih vina iste vrste, dobite šteti sod ZA-STONJ.

Z naročilom pošljite Money order ali pa gotov denar v priporočnem pisnu.

DALMATINSKO-KALIFORNIJSKA VINARSKA ZADRUGA
140 Liberty Street, Ap. A. New York, N. Y.

Vaše dete je v nevarnosti, če joka.

Dete joka, ker čuti NOTRANJE bolečine. NE PUSTITE, DA BI DETE JOKALO! NE PUSTITE, DA BI DETE TRPELO!

Izrežite tole sliko in idite v lekarno ter kupite steklenico BABY'S SAFETY za 35 centov.

TO BO MORDA REŠILO DETETOVO ŽIVLJENJE.

BABY'S SAFETY je najbolje zdravilo zoper KRČE, GRIŽO, NADLEGO Z ZOBMI, KOLCANJU IN ZAPRTIJI.

To bo olajšalo vašemu detetu in bo dobro spalo.

Ako ne morete dobiti originalno v lekarni, potem pošljite nam papirnati dolar v navadnem pisnu in mi vam bomo poslali tri steklenice BABY'S SAFETY ter natančno navodilo. Poštno stroške plačamo mi. Pišite na:

Royal Mfg. Co.
Dep. C. Duquesne, Pa.

Zadnja novost.

Vsakevrate žganje, brinjevec, slivovec, tropinovec itd., kakor tudi razne likerje, naredi lahko vsak brez vsake priprave, brez kuhanja z mojnimi izvlečki. Pošljim 6 steklenic za \$1.00 in iz vsake steklenice si lahko naredite en celi kvart bolj zdrave, čistejše, boljše in več kot polovico cenejše pijače, kot jo pa sedaj kupujete pri salonerjih

F. P. Barton piše: "Naznanim vam, da sem prejel od vas izvlečke za delati pijačo. Lepo se vam zahvalim in vam priporočam, da je res tako blago kakor ste vi pisali. Pošljite še itd."

Takih in enakih pisem, dobim vsaki dan, kar je jasno, da je blago v resnici hvale vredno.

Pišite na:

Z. JAKSHE
Box 366 North Diamond Station, PITTSBURGH, PA.

MODERNO UREJENA TISKARNA GLAS NARODA

VSakovrstne TISKOVINE
IZVRŠUJE PO NIZKIH CENAH.

DELO OKUSNO.

IZVRŠUJE PRÉVODE V DRUGE JEZIKE.

UNLJSKO ORGANIZIRANA.

POSEBNOST SO:
DRUŠTVENA PRAVILA,
OKROŽNICE — PAMFLETE,
CENIKI I. T. D.

VSA NAROČILA POŠLJITE NA:
SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH — NAROČITE SE NANJI!

EVOEN SUB: VEČNI ŽID.

(Priredil J. T.)

46 (Nadaljevanje).

Dagobert je generala vprašujoče pogledal, ki je po kratkem premisleku odvrnil: — Reči gospodu, da naj me jutri obišče. — Danes nimam časa. — Da... da... da... gospod general — je odvrnil Tepec in odšel. V takem trenutku — je rekel general — bi moral že kdo drugi priti, da bi se ločil od svojih otrok. — Prav imaš, oče — se je oglašila Blaža. — ta človek se mi ni nikdar posebno dopadel. — Dagobert — je rekel general — daj mi papir in črnilo. — Boljše je, da mu napišem. — Bo že vsaj dal mir. — Ko je Dagobert odnesel pismo, je general še enkrat poljubil hčerki rekoč: — Tako, otroka, zdaj smo zopet sami. — Kaj ne, da sta zadovoljni, ker sem odslovil gospoda Rodina? — Deklici sta ga objeli in začeli poljubljati. Šesto poglavje.

RAZVALINE.

Solnce zahaja. Iz sredine gostega smrekovega gozda se dvigujejo razvaline starega samostana Janeza Obljavljenega. — Zidovje je poraščeno z mahom. — Sredi porušene kapelice stoji napolporušen kip svetnika. — Bleda ženska v vihrajočem oblacilu stopi na posvečena tla. — Ker je utrujena sede na skalo poleg kipa. — Utrujena je, ker roma že leta in leta, stoletja in stoletja. — Ženska je zdaj prvici opazila, da je utrujena, da jo bole noge. — Silne bolečine čuti v telesu, pri tem je pa njeno veselje brezmejno. — Skloni se k studencu in hoče piti, toda voda nenadoma splashne. — Struga je še polna vode. Pogleda se vanjo in opazi, da je ostarela. — Dva tisoč let je bila mlada in zdaj se je začela starati. — Mogoče, mogoče, da ji bo zdaj naklonjena smrt. — Roke dvigne k nebu in začne moliti. — Moli dolgo in iskreno. — Zatem se zagleda v kip Janeza Obljavljenega. — Ali se me bo slednjič usmililo nebo? — Roka Gospodova me je danes pripeljala pred soho mučenika. — Pred njo klečim in se pretvarjam v človeško bitje. — Gospod mi je naklonil strašno kazeno. — Greh je bil velik in zato je kazen strašna. — Gospod, moj Bog, ne daj, da bi bila jaz edina, kateri ne bodo odpušteni grehi. — Ali tudi oni rokodelci, ki kot jaz potuje po zemlji, lahko upa, da bo konec njegovega trpljenja? — Nastala je noč, viharna noč. — Dež je začel curkoma padati, bliski so začeli križati nebo. — Ali je bila uslišana molitev večne Židinj? — Oči so se ji zaprle, roke so ji omahnile ob telesu. — Podobna je bila kipu na grobu. — Na vrhu strme visoke gore so trije križi. — Solnce, ki je utrudilo večno Židinj zahaja. — Na križu visi Kristus. — Nič se ne gane, nobena sapica ne vzvalovi ozračja. — Ob križu pa stoji večni popotnik, rokodelci iz Jeruzalema. — Bog, njegov gospod, se ni zadovoljil samo s tem, da ga je obsodil v večno romanje, pač pa je tudi odredil, da ga spremljata smrt in bolezen. — Tudi Žid se je postaral, kot se je postarala Herodija. — Dva tisoč let je vendar dovolj. — Torej sme tudi on upati na mir? — O, Jezus, — pravi Žid in se klanja — maščevalna roka Gospodova me je pripeljala pod tvoj križ. — Na mojem pragu si se hotel počiti, toda jaz ti nisem dovolil. — O, Kristus, odpusti mi, odpusti, daj mi milosti! — Solnce zahaja, Žid pa še vedno kleči pod križem in moli.

DVANAJSTI DEL.

POD KRIŽEM.

Prvo poglavje.

DVA ČLOVEKA.

V sprejemni sobi princezinje Saint Dizier. Rodin sloni ob kamninu in se zadovoljno smeje. — Princezinja sedi v naslonjaču in ga neprestano gleda. — Da, gospa princezinja — pravi Rodin — poročila iz samostana Saint-Herem, so zelo ugodna. — Hardy se je popolnoma udal v božjo voljo. — Hitro je šlo — je rela princezinja in se začudila. — Kako je pa z njegovim zdravjem? — Mrzlica ga trese. — Zdi se mi, da je telesno in duševno popolnoma uničen. — Veliko je pretrpel. — Upam, da bo v kratkem vse dobro. — Vi ste pa res strokovnjak v svojem poslu. — Če je treba iztrgati kako dušo satanu, je treba hitro delati. — Vrjajem. — Vrjajem. — Čudim se vam. — Rodin se je priklonil, in princezinja je nadaljevala: — Vaši uspehi so res nekaj posebnega. — Še pred kratkim mi je pravil Aigrigny, koliko ste morali prestati zaradi tega Gabriela. — Gabriel je že dobil svojo zaslužno kazeno. — Zakaj se je pa vtikal v stvari, ki ga niso čisto nič brigale? — Te dni so ga spodili iz službe. — Pravijo, da zdaj streže bolnikom. — Ta človek se mi zdi precej nevaren. — On ima izvanredno velik upliv na druge ljudi. — Gospa princezinja — je odvrnil Rodin, po mojem mnenju bi bilo boljše, če bi se o čem drugim pogovarjala. — Drugi veliki dan se bliža. — Kmalo bo nastopil 1. junij. — Upajmo, da nas Renne-pontovi dediči ne bodo več nadlegovali. — Kaj bo pa z mojo obetjo? — Ali ste že kaj poskušali? — Ne še. — Tudi zdaj se ne bom več obotavljala. — Seveda ne. — Čisto jo bo treba izpreobrniti. — Upam, da bo to lahko šlo. — Odkar se zabava z onim Indijcem je postala malo bolj občutljiva. — Pogovor je prekinil Aigrigny, ki je stopil v sobo ter zakričal: — Zmaga je naša! — Izginil je. — Kdo? — Kdo je izginil? — je vprašal Rodin. — General Simon. — Šele večerjaj se nam je posrečilo prepričati ga, da mora začeti znova izvrševati svojo službo. — Kako je mogel oditi, saj ima vendar otroka? — Prepričan je, da sta otroka v Parizu na varnem. — Kaj pa zdaj?

— Zdaj bo treba deklici vzeti v roko. — Ali je vzel s seboj starega vojaka? — Ne, ni ga vzel. — Škoda, da je Morok, ki bi nam lahko največ koristil, obolel na koleri. — To je pa res velika škoda — je rekla princezinja. — Kje pa je ta človek? — V javni bolnišnici. — Zaenkrat nam ne preostaja drugega — je rekel Aigrigny — kot pridobiti starega Dagoberta na svojo stran. — To ne bo mogoče. — je odvrnil Rodin. — Vi ga morda še ne poznate. — To vam je vojak v pravem pomenu besede. — Vi še ne veste, kakšen je ta človek. — Jaz — je rekel Rodin. — Jaz prav dobro vem. — Vse prepustite meni. — To je moja zadeva. — Gospodična Cardoville me je še pred kratkim predstavila kot svojega rešitelja, on mi je pa tudi hvaležen, ker sem mu vrnil zaslužni križec, kateri mu je bil odvzet v Mookern. — Možak mi je hvaležen. — No, potem pa že! — je rekel abbe. — Toda mnenje moje nečakinje se je zadnji čas precej izpremenilo. — se je oglašila princezinja. — Vem. — Toda o meni ni še nič govorila z generalom. — Si cer si pa moramo celo zadevo prav dobro premisliti. — Ako me smatra vojak za sovražnika, moramo seveda drugače napraviti... Najprej bom poskušal z njim prijateljsko govoriti. — Kdaj ga boste pa obiskali? — je vprašal princezinja. — Jutri. — Pogumno se bom podal na svoje delo. — Kje ga boste obiskali? — Ah, kje drugje kot v stanovanju generala Simona — je odvrnil Rodin in se pomenljivo nasmehnil. — Naslednji dan sta se odpeljali iz palače Saint Dizier dve kočiji proti stanovanju generala Simona. — V prvi vrsti je sedela princezinja, v drugi pa Rodin.

POZORI! HIPNOTIZEM! Izbija vas precej hitro, opremljen je z dremavimi sredstvi, ki vas v hipotičnem stanju odvedejo v svet, ki vam ni bil nikoli znan. Kdaj ga boste pa obiskali? — je vprašal princezinja. — Jutri. — Pogumno se bom podal na svoje delo. — Kje ga boste obiskali? — Ah, kje drugje kot v stanovanju generala Simona — je odvrnil Rodin in se pomenljivo nasmehnil. — Naslednji dan sta se odpeljali iz palače Saint Dizier dve kočiji proti stanovanju generala Simona. — V prvi vrsti je sedela princezinja, v drugi pa Rodin.

HELLO CENTRAL! GIVE ME HILAND 111! Hello Ignatz! Prosim pošlji mi takoj zopet nekoliko galonov one izvrstne tropovce, priloži ob enem tudi nekaj galončkov slivovice, ter par galonov rdeče whisake. Čul sem, da imaš v zalogi tudi fina ameriška in importirana vina, ter likere, toda glede tega pridem v kratkem osebno k tebi. Da, tako je! Kdor izmed rojakov želi biti točno n fino postrežen, naj se zaupno obrne na: Ignatz Podvasnik, WHOLESALE LIQUOR DEALER 6325-27 Station St. E. E. PITTSBURGH, PA. Nasproti East Liberty postaje.

CENIK KNJIG katere ima v zalogi SLOVENIC PUBLISHING CO. 82 CORTLANDT ST NEW YORK, N. Y.

Table with 2 columns: Title and Price. Includes sections for POUČNE KNJIGE, SPILMANOVE POVESTI, RAZGLEDNICE, ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE, ZEMLJEVIDI, and OPOMBA.

Želim izvedeti za naslov prijatelja MATH. TURŠIČA. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegovo naslov, da ga mi naznani in še najbolj bi me pa veselilo, če se sam javi, ker poročati mu imam važne stvari. — John Lukovich, Box 83, Minden, W. Va. (20-21-7)

NAJBOLJA TRGOVINA OPOJNIN PIJAČ V AMERIKI.

Naročite vse pijače pri nas po pošti. Ekspres vam jih prinese v hišo.

Table with 3 columns: Item, Price 1, Price 2. Lists various liquors like Whiskey, Rum, Gin, etc.

C. F. ZARUBA & CO.

313 THIRD AVENUE. DEP. G. N. PITTSBURGH, P. A.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Genjnim rojakom namenjamo, da smo odprli novo slatarko trgovino na 6128 St. Clair Ave., Cleveland, O. Naše podjetje je inkorporirano po stavah države Ohio, je pod posebnim nadzorstvom, ter je vsaka spekulacija ali goljufija nemogoča; sicer je našo prvo in edino slovensko slatarko podjetje inkorporirano v Združenih državah.

Naša posebnost je novi govornilni stroj ali grafonol, pri katerih ni potreba menjati igle, nadalje plošče v vseh jezikih. Posebno znižane cene za tekoči mesec, to pa zato, da se s rojaki čim več seznanimo. Toraj, ako potrebujete kaj v slatarkem ali grafononskem oddelku, pridite ali pa pišite, da se seznanimo in se prepričate. Naslov trgovine: THE WILLIAM SITTER Co. 6128 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. Wm. Sitter, predsednik, J. Prostor, tajnik, J. Popetnik, podpredsednik.

Denarne pošiljatve za ujetnike v Rusiji in Italiji.

Lahko se pošlje denar sorodnikom, prijateljem in znancem, kateri se nahajajo v ujetništvu v Rusiji ali Italiji. Potrebno je, da se priloži tudi ujetnikova dopisnica ali pismo in se nam tako omogoči pravilno sestaviti naslov. Ako nameravate poslati denar ujetniku, pošljite ga takoj, ko sprejmete njegov naslov, ker ako bi odlašali, bi se lahko dogodilo, da bi ga ne našli več na istem mestu in mu ne mogli uročiti denarja. TVRDKA FRANK SAKSER, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

dobite "GLAS NARODA" skozi štiri mesece dnevno, izvzemši nedelje in postavnih praznikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobite tedensko 36 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 624 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donaja dnevno poročila s boljšo in rane alke. Sedaj ga sleherni dan raspošiljamo 13,000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Vre osobe lista je organizirano in spada v strokovne unije.

Pozor! Pozor! V zalogi imamo iz starega kraja importirane SRPE. Cena 60 centov s poštnino. FRANK SAKSER, 82 Cortlandt Street, New York, N. Y. Kos letos nimamo v zalogi, ker jih ni mogoče dobiti iz starega kraja. Srpi so nam ostali še od prejšnjih zalog.

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR (Notary Public) v GREATER-NEW YORKU ANTON BURGAR 82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y. IZDELUJE IN PRESKRBUJE vsakovrstna pooblastila, vojaške prošnje in daje potrebne nasvete v vseh vojaških zadevah. Rojakom, ki žele dobiti ameriški državljanski papir, daje potrebne informacije glede datuma izkreanja ali imena parnika. Obrnite se zaupno na njega, kjer boste točno in solidno postreženi.

Velika vojna mapa vojskujočih se evropskih držav. Velikost je 21 pri 28 palcih. Cena 15 centov. Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d. V zalogi imamo tudi Stensko mapo cele Evrope \$1.50. Veliko stensko mapo, na čeni strani Zjedinjene države in na drugi pa celi svet, cena \$1.50. Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalmacije z mejo Avstro-Ogrske s Italijo. Cena je 15 centov. Veliki vojni atlas vojskujočih se evropskih držav in pa kolonijah posestev vseh veselij. Obsega 11 raznih zemljevidov! [Cena samo 25 centov.] Naročila in denar pošljite na! Slovenic Publishing Company, 82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

Kaj pravijo pisatelji, učenjaki in državniki o knjigi Berta pl. Suttner. "Doli z orožjem!" Lev Nikolaevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem s velikim užitek prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga sele vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli. Friedric pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madama Stael ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva. Prof. dr. A. Dodel: "Doli z orožjem" je pravo ogledalo sedanjega časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehoti pomisliti, da se bližajo človeštvu boljše časi. Kratkotrajno: zelo dobra knjiga. Dr. Lud. Jakobovski: To knjigo bi človek najraje poljubil. V dno srca me je pretreslo, ko sem jo bral. Štajerski pisatelj Peter Rosegger piše: Sedaj sem v nekem gozdu pri Grieglich in sem bral knjigo z naslovom "Doli z orožjem!" Prebral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju. Ko sem jo prebral, sem začel, da bi se prestavilo knjigo v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjigarna, da bi jo tudi v Solah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbo, ki bi razširjala to knjigo? Henrik Hart: — To je najbolj očarljiva knjiga, kar sem jih kdaj bral — C. Neumann Nefer: — To je najboljša knjiga, kar so jih spisal ljudje, ki se borijo za svetovni mir. Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne bom slavil knjige, samo imenoval jo bom. Vsakemu jo bom posudil. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje apostole, ki bi šli širjo križarsvet in učili vse narode. Finančni minister Dunajski je rekel v nekem svojem govoru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjigi opisana na pretresljiv način vojna. Knjige ni napisal noben vojaški strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta ženska Berta pl. Suttnerjeva. Prosim Vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navduševal za vojno, če bo prebral to knjigo. CENA 60 CENTOV. Naročite jo pri Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.